

NEPAL VISION

Dansk-Nepalesisk Selskab

har som formål at fremme dansk-nepalesisk samarbejde om bæredygtig udvikling, turisme, samhandel, kultur, m.m. Selskabet er upolitisk. Selskabets formål fremmes gennem oplysende virksomhed på hjemmeside, medlemsblad og møder m.m., såvel i Danmark som i Nepal samt gennem samspil med andre beslægtede foreninger og organer i Danmark og Nepal.

Selskabet holder årligt en række møder, hvor der gennem foredrag og billeder oplyses om forskellige sider af Nepals kultur, natur og historie.

Adresse

Kongensgade 17A
3550 Slangerup
E-mail: lars@nepal.dk

Website

www.nepal.dk

Medlemskab

Enkeltpersoner: 170 kr.
Par: 220 kr.
Studerende: 100 kr.
Firma: 420 kr.
Konto nr.: 8125-0007172109

Tilmeld betalingservice

PBS-nr. 06651844, debitorgruppenummer 00001 og dit medlemsnummer i Dansk-Nepalesisk Selskab - ét bogstav efterfulgt af 3 eller 4 cifre.

Nepal Vision

Udgives af Dansk-Nepalesisk Selskab.
Oplag 700 eksemplarer.
ISSN 0908-844X

Redaktion

Lars Gundersen (ansv.), Jørgen Rendsvig, Julie Damgaard, Lone Petersen, Lillian Steenholt og Knud West Hansen.

Annoncepriser

1/1 side: 2.000 kr.
1/2 side: 1.100 kr.
1/4 side: 600 kr.

Tryk

LaserTryk.dk

Forside: Ole John, 1967

INDHOLD

Formanden har ordet 3
Af Lars Gundersen

Tema: Migration

Migration - et overblik 4
Af Jørgen Rendsvig

Et marked for migranter 6
Af Dan V. Hirslund

Nepalesere går på valsen 8
Af Karen Valentín

Rejser ud i håb, vender hjem i gæld 10
Af Bjarke Windahl Pedersen

Sådan fortsætter udnyttelsen af Nepals migrantarbejdere 11
Af Bjarke Windahl Pedersen

Interview med Yuba Nath Lamsal, Nepals ambassadør i Danmark 12
Af Lars Gundersen og Jørgen Rendsvig

Ole Johns fotografier 15

Changing Stories 16
Af Anette Bonde

Ny Kumari 19
Af Jørgen Rendsvig

Hvad sker der i nepalesisk politik? 20
Af Jørgen Rendsvig

Små tragediers store betydning 22
Af Niels Damsgaard Hansen

Løst og Fast 26
Af Jørgen Rendsvig

Den årlige Dal Bhat-aften 27
Af Lone Petersen

Nepal Expo 28
Af Jørgen Rendsvig

Jubilæumsvandretur i det midtjyske 30
Af Ivan Klaris

Arrangementskalender Bagsiden

Formand og ansvarshavende redaktør
Lars Gundersen
Telefon: 47 16 12 20
lars@nepal.dk

Næstformand, kasserer & medlemshåndtering
Birgit Nielsen
Telefon: 44 44 14 72
birgit@nepal.dk

Sekretær
Jørgen Rendsvig
jorgen@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem, medlem af bestyrelsen for Aarhus-afdelingen
Lone Petersen
lone@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Ravi Chhetri
ravi@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Kristina Djurhuus Christiansen
kristina@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Jens V. Frederiksen
jens@nepal.dk

Suppleant
Nana Lange
nana@nepal.dk

Suppleant
Inger Marie Arildsen
inger_marie@nepal.dk

Suppleant
Lillian Steenholt
lillian@nepal.dk

Medlem af bestyrelsen for Aarhus-afdelingen
Tom Udengaard Iversen
tom@nepal.dk

Medlem af bestyrelsen for Aarhus-afdelingen
Bent Thygesen
bent@nepal.dk

Billedredaktion, layout af Nepal Vision.
Knud West Hansen
knud@nepal.dk

Dansk-Nepalesisk Selskabs synspunkter fremsættes i Formanden har ordet. Holdninger i signerede artikler er forfatterens personlige.

FORMANDEN HAR ORDET

Danmark og Nepal er i slutningen af et jubilæumsår, hvor 50 års diplomatiske forbindelser er blevet fejret. 50 år er lang tid. Det ses af bladets forside, hvor meget der var anderledes dengang. Der er flere billeder inde i bladet. Samtidig er det 25 år siden, Danmark åbnede sin ambassade i Nepal. Desværre er det også året, hvor nye vinde blæser, og den danske ambassade i Kathmandu spares væk. Dermed er en epoke slut, og det dansk-nepalesiske samarbejde sættes på dvaletilstand i forhold til de forrige par generationer, hvilket utvivlsomt vil få stor betydning i forhold til en stor og flot dansk indsats i Nepal med gedigne succeser inden for klassiske kompetencefelter som miljø, uddannelse og demokratisering.

Men vi skal i den forbindelse ikke glemme at ønske den nye dansk konsul i Kathmandu, Hari Dharel, tillykke. Med Hari, som mange danskere har mødt gennem årene, får vi en kompetent mand med godt kendskab til Danmark på denne post.

Samtidig er Nepals ambassadør, Yuba Nath Lamsal, endelig blevet akkrediteret, hvorfor nepaleserne pt. ser ud til at beholde deres ambassade i Danmark.

Temaet i dette spændende og meget stærke nummer af Nepal Vision er migration, der om noget er et stort og vigtigt tema i Nepal. Migrantarbejde er en gammel tradition i Nepal og hele Sydasiens, men millioner af især unge mænd forlader efterhånden landområderne i Nepal for at søge lykken, den

økonomiske af slagsen, ved at arbejde i udlandet. Blandt de mest populære steder er Golfstaterne, Saudi Arabien, Malaysia, Korea, Japan og Singapore. Pengeoverførslerne hjem til Nepal er dermed steget voldsomt de seneste år. Hvor de stod for under 2% af BNP indtil årtusindskiftet og omkring 11% i 2002, nærmer tallet sig 32%, iflg. Verdensbankens tal. Utrørlige 6-8% af befolkningen er emigreret, og det skaber problemer hjemme i Nepal.

Som I kan læse i dette tema-nummer, er det dog ikke altid lykken, som møder de nepalesiske migrantarbejdere i udlandet.

I Nepal er det valgår med parlaments- og provinsvalg og ikke mindst lokalvalg for første gang

i 20 år. Det bliver spændende at følge udviklingen i Nepals fremtidige demokratiske struktur. Vil du opdateres og forstå lidt mere, kan Jørgen Rendsvigs artikel "Hvad sker der i nepalesisk politik" på det varmeste anbefales.

Vi glæder os til en ny kommende mødesæson med mange varierede og spændende foredrag, som vi selvfølgelig håber, I ønsker at høre og støtte op om.

Godt nytår
Lars Gundersen

Klostret i Sama
Tegning: KWH

290396
SAMA

MIGRATION - ET OVERBLIK

Af Jøtgen Rendsvig

Migration er som bekendt et udbredt fænomen. Vi kender det fra folkevandringerne og fra bosættelsen af Amerika, og vi kender det også fra flytningen fra land til by i forbindelse med industrialiseringen. Vi skal i dette tema se på, hvad der kan siges om de tilsvarende bevægelser i Nepal. Migrationen er typisk udløst af dårlige fremtidsudsigter hjemme. Håb og drømme, suppleret med mere eller mindre realistiske forventninger om, hvad der kan opnås andetsteds, skubber bagpå.

Nepalesisk migration kan opdeles i indenlandsk migration og international migration.

Indenlandsk migration

Meget forenklet er der her tale om to hovedstrømninger: Migration fra bjergene til Terai og migration fra landet til byerne.

International migration

Migration til og fra Indien har i særlig grad været en mulighed for nepalesere, da grænsen er åben, og der ikke kræves arbejdstilladelse eller lignende af nepalesere, der tager til Indien. Derfor findes der ikke præcise opgørelser over omfanget af denne migration, alene skøn.

Til det øvrige udland er statistikken baseret på arbejdstilladelser, der bliver givet i forbindelse med migrationen.

Det er rigtig mange mennesker, der hvert år forlader Nepal for at arbejde i udlandet. Ifølge nedenstående statistik er det

450.000 årligt, eller over 1200 hver eneste dag. Cirka lige så mange vender dog hjem igen. Kønsfordelingen viser ikke overraskende, at det altovervejende drejer sig om mænd. Under 20.000 er kvinder.

Det enkeltland, der er det foretrukne mål, er Malaysia, som hver tredje migrant rejser til. Men ser vi på de arabiske lande under ét, topper de listen. Mere end hver anden tager hertil. Det efterlader så mindre end en sjettedel til øvrige lande. Hertil kommer den store og uregistrerede vandring til (og hjem fra) Indien.

Hvilke dele af landet sker den største udvandring fra?

Den største udvandring sker fra Terai. De otte østligste distrikter i Terai samt Rupan-dehi og Nawalparasi bidrog med over 36% af landets samlede udvandring det år.

Hvor mange nepalesere befinder sig aktuelt på job i udlandet?

Ifølge folketællingen i 2011 skulle det dreje sig om 1,9 mio., men der er skøn, der siger, at det rigtige tal nærmere er 6 mio. Her er det måske netop migrationen til Indien, der giver forskellen på de to tal. I hvert fald ses det, at mange søger forlængelse, når den første arbejdstilladelse på typisk tre år er udløbet, og denne andel er stigende.

Økonomiske konsekvenser for landet

Remittances – penge, sendt hjem fra nepalesere i udlandet – udgør meget store beløb. Alene fra de syv lande, der sender

mest, modtager Nepal næsten 6,5 mia. dollars. I året 2013/14 svarede det til 28% af Nepals bruttonationalprodukt. Det giver dog mest mening at se på størrelsen af remittances i relation til Nepals betalingsbalance.

Nepal havde i 2013/14 et importoverskud på 663 mia. NRP. Det skal jo finansieres enten med andre indtægter eller med lån. Overskud på tjenesteydelser er 28 mia. NRP, ulandsbistand 52 mia. NRP og pensioner 41 mia. NRP. Men selv herefter er der stadig et underskud på 542 mia. NRP. Her luner remittances på 617 mia. NRP godt. På den måde kom der overskud på betalingsbalancen det år.

Undersøgelser har imidlertid vist, at 80% af beløbet bliver brugt på forbrugsgoder som mad, tøj, køkkenudstyr og elektronik. Remittances bidrager kun i mindre grad til at skabe job og udvikling.

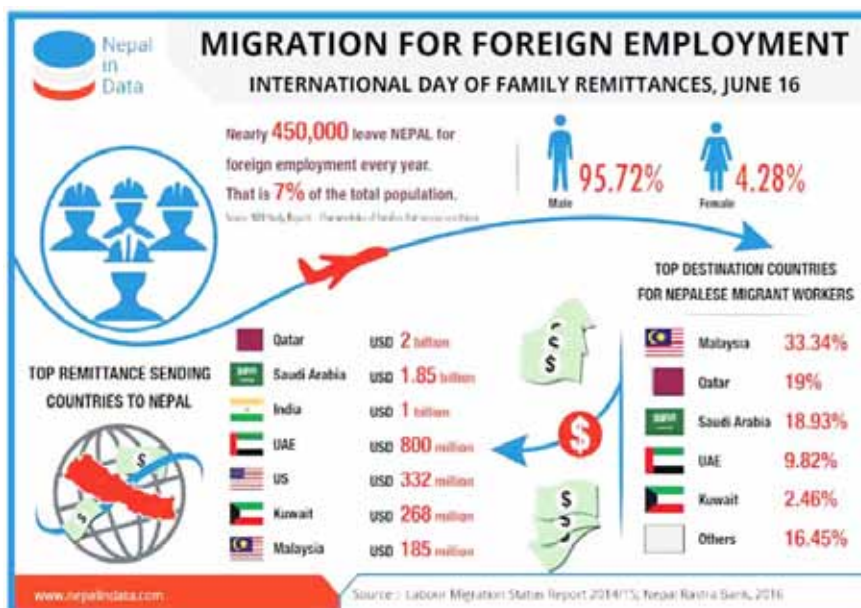
Konsekvenser for landsbyerne

Lad os fx se på Lekhnath, lidt øst for Pokhara. Hvem passer markerne? Det gør kvinder og gamle, for de unge mænd er i fx Dubai. Der har Hari Regmi været i to år, og han forstår ikke, at hans kone, Samjhana Regmi, planter ris. Hun kan jo bare købe ris for de penge, han sender hjem. Men hun trives med at dyrke jorden, så det fortsætter hun med. Til gengæld er der blevet bygget nye huse i Lekhnath. I det flade landskab er mere end 70% af rismarkerne nu erstattet af huse, bl.a. bygget af bønder fra de omkringliggende bjerge.

Eller lad os se på Gurung landsbyen Tangting, der ligger 20 km nordøst for Pokhara. "Nogle gange græder jeg, fordi de er rejst alle sammen," siger den 70-årige Bel Maya Gurung. Hun har en datter i Pokhara, to sønner i Japan og to i Malaysia. "De sender penge, så jeg kan købe mad i butikken, men de kommer aldrig og besøger mig," siger hun.

Konsekvenser for migranterne

For migranterne er arbejde i Indien, Golfen eller udlandet i øvrigt ofte et trin på karrierestigen, jf. Karen Valentins på side 8. Sygdom og dødsfald er dog også en tragisk realitet blandt migranterne. I 2014/15 blev der rapporteret 1002 dødsfald: trafikulykker (119), arbejdsulykker (113), selvmord (112), sygdomme som hjertestop og blodprop samt 'naturlig død' (599). I den sidste gruppe finder man de mange, der dør af regulær udmattelse og overanstrengelse.

Kilde: Labour Migration Status Report 2014/15

Samjhana Regmi og hendes naboer planter ris i Lekhnath, mens urbaniseringen omkring Pokhara hurtigt fortærer, hvad der plejede at være frugtbare marker, hvor der blev dyrket et rigt udbud af risvarianter.
Foto: Yubaraj Shrestha

Rekrutteringsbureauer

Brugen af rekrutteringsbureauer spiller en meget stor rolle i den internationale migration. I 2014/15 benyttede 80% af migranterne et af de 733 rekrutteringsbureauer, og den andel er stigende. Der er imidlertid ikke noget i vejen for at søge arbejdstilbud uden for landet på egen hånd, hvis man selv er i stand til at organisere det fornødne.

Rekrutteringsbureauerne udgør en branche, der har en stor omsætning, og de gør et stort opsøgende arbejde for at skaffe nye kunder. I Amnesty's artikel (se side 11), der er baseret på en omfattende rapport, berettes om tvivlsomme metoder.

Rapporten fortæller bl.a. om nye retningslinjer fra det nepalesiske Arbejds- og beskæftigelsesministerium, 'Free Visa, Free Ticket Policy'. Disse retningslinjer fra sommeren 2015 bestemmer, at arbejdsgiv-

verne i Golfen og Malaysia skal betale for fly frem og tilbage samt visum. Det efterlader kun et begrænset råderum for rekrutteringsbureauernes profit, når prisen falder fra 250.000 NRP til 10.000 NRP. Branchen stritter, som man kunne forvente, voldsomt imod. Den svage statsmagt i Nepal muliggør, at virksomhederne kan slippe af sted med simpelthen ikke at efterleve reglerne. Se de særlige sider, 10 og 11, herom. Man kan forestille sig, at den gruppe af nepalesere, der ikke benytter rekrutteringsbureauer, er de ressourcestærke, der selv har netværk og forbindelser, der kan skaffe dem det ønskede arbejde. Måske fra den middelklasse, der enten selv kan formå arbejdsgiveren til at betale for flybilletten, har sparet op til den selv eller kan låne uden at betale ågerrenter.

For de mindre godt stillede kan rekrutteringsbureauerne både være vejen til en

bedre fremtid og vejen ud i bundløs gæld.

Kompleks migration

Migrationsmønstret er komplekst. I sidste halvdel af 1900-tallet var der en omfattende migration fra den mere bjergrige del af landet til Terai. Ikke i samme grad og ikke på samme tid i den østlige og vestlige del af landet.

Samtidig er der en markant vandring fra land til by. I 1960 levede 3% af befolkningen i byerne, svarende til ca. 300.000 mennesker. Det tal var i 2015 vokset til 28%, svarende til ca. 8,4 mio. Se også Dan Hirslands artikel side 6.

I figuren nedenfor kan man fokusere på nettobevægelserne, dvs. de orange søjler. Det ses i den øverste gruppering, at der er stor tilvækst til byerne i alle dele af landet. Nederst ses det, at der er en lille tilvækst til landområder i Terai samt at der er stor afvandring fra de bjergrige dele af landet, men i forskellig grad.

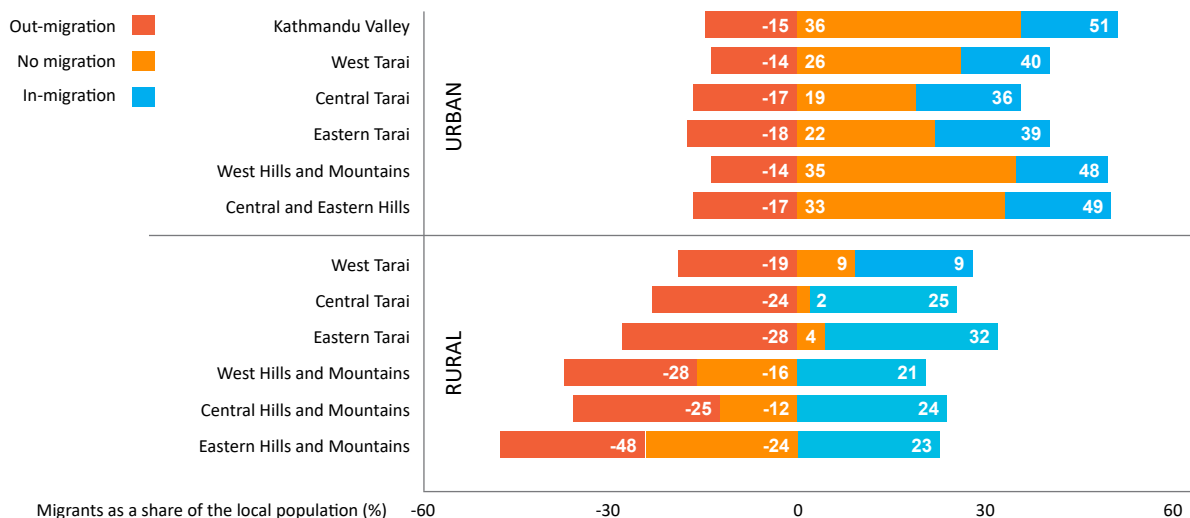
Hertil kommer de internationale migreringer. Dels til og fra Indien, jf. Karen Valentins artikel side 8. Og dels til Golfen, Malaysia og andre lande.

Afslutning

Der er således en meget omfattende mobilitet, både indenrigs og udenrigs, i Nepal, og den har store samfundsmæssige konsekvenser. Samtidig er befolkningstallet tredoblet i løbet af de sidste 50 år. Det præger naturligvis landet voldsomt, og afvandringen fra bjergene og tilflytningen til byerne vil givetvis fortsætte i de kommende år. Der er dog tegn på, at befolkningstilvæksten aftager, og det skaber mulighed for, at de kommende årtier kan blive en vækstperiode for nepalesisk økonomi.

Internal urban and rural migration flows (Lifetime Migration 2008)

KILDER:
Labour Migration for Employment 2014/15
Annual Report, Fiscal Year 2014/15, Nepal Rastra Bank
Nepali Times, #822, #867 og #872

ET MARKED FOR MIGRANTER

Tekst og foto: Dan V. Hirslund

Slumboliger (sukumbasi) for daglejere ved Bagmati

I foråret 2016 var jeg i Kathmandu i fem måneder for at undersøge forholdene for daglejere i lyset af Nepals øgede integration i det, der sædvanligvis betegnes som "globalisering", men som mere præcist handler om en udvidelse af kapitalismens markeds- og akkumulationslogikker. Hvis Nepal er blevet tættere integreret i en global kapitalisme, hvad betyder så dette i praksis? I modsætning til Indien, der aktivt har forfulgt en neoliberal politik med udlicitering af statservice til private organisationer og hjulpet private firmaer, ofte multinationale, med at bygge nye industrier, har der slet ikke været den samme interesse for investering i Nepal. Men hvordan har Nepal så forandret sig økonomisk i kølvandet på en langtrukket liberalisering, der startede allerede tilbage i 1980'erne med optagelse af de første strukturlån fra den Internationale Valutafond (IMF)?

Den uformelle økonomi

Vejen til en forståelse af Nepals liberalisering går via opblomstringen af en uformel, urban økonomi. En tidlig morgen nede ved Bagmatifloden, i april måned, møder jeg Om Bahadur. Han er daglejer, det vil sige, at han sælger sin arbejdskraft for kortere perioder og på denne måde søger at stykke en indtægt sammen, han kan leve af. Men

Om er ny her, og da jeg falder i snak med ham, viser det sig, at han er kommet hertil, fordi han lige er blevet snydt for en masse penge og ikke har andre steder at gå hen. Jeg prøver at oprulle historien. Om havde sammen med to venner fået en kontrakt på at lægge optiske fiberkabler på en af ambassadegrundene gennem en af vennernes kontakter, en såkaldt thekedar. De ville blive betalt pr. meter, og arbejdet tog 30 dage. Men da arbejdet var overstået, var vennens kontakt pludselig forsvundet og skyldte hver af dem 12.000 rupies.

Om var nu kommet ned til Bagmatifloden for at få lidt rådgivning om, hvorvidt der var en chance for at få pengene. Hernede flokkes daglejere, der leder efter arbejde og har erfaring med, hvordan man undgår at blive snydt. Den primære udfordring er, at det meste arbejde bliver udført på baggrund af mundtlige aftaler og sjældent indeholder andre detaljer end dagslønningen og arbejdets varighed. Der bliver ikke skrevet kontrakter, og standarder for arbejdets kvalitet, sikkerhed under udførelse og parternes gensidige forpligtelser bliver kun italesat og forhandlet, når og hvis det bliver relevant. Denne type arbejdsrelationer har af udviklingsøkonomer længe været teoretiseret som en uformel økonomi, og det

er almindeligt antaget af for eksempel Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO), at langt størstedelen (96%) af det arbejde, der bliver udført i Nepal, ikke er underlagt formelle kontraktlige forpligtelser, men bliver forhandlet spontant fra gang til gang.

For Om og andre af de mange daglejere, jeg talte med, betyder det helt konkret, at de aldrig kan være sikre på, om de aftaler, de har indgået, bliver overholdt, og da det kun er meget sjældent, at det lykkes nogen at forhandle et forskud, betyder det i praksis, at daglejere er nødsagede til at udføre det aftalte arbejde med en konstant usikkerhed omkring, hvorvidt de vil blive betalt til sidst. Efter Oms uheldige oplevelse på ambassaden havde han fået job som altmuligmand, jyammi, og her havde han arbejdet en uges tid med at lægge et cementgulv til en garage i en privat residens, selvom hans arbejde primært bestod i at være håndlanger. Belært af sin tidligere erfaring havde han lavet aftalen direkte med husets ejer om 600 rupies per dag. Selvom der kun var tale om otte dages arbejde, var han blevet betalt klatvis og altid for sent, så nu hvor arbejdet var overstået, manglede han stadigvæk 2.200 rupies af sin aftalte løn. I mellemtiden var ejeren ikke længere til at få fat i, og det var nu dennes søn,

ifølge Om en arrogant 'don', som forestod forhandlingerne om udbetaling af resten af lønnen. Om havde fået en anden daglejer, han kendte fra sin landsby, til at hjælpe sig med at drive pengene hjem. Så Om var igen havnet i saksen, selvom han havde prøvet at være mere forsigtig.

Konkurrerende markeder

Oms udfordringer med at sikre sin retmæssige indtægt viser, hvor barske livsvilkår der eksisterer indenfor en uformel, eller rettere uformaliseret økonomi. Det er nemlig oftest sådan, at det arbejde, daglejerne udfører, er del af større pengebevægelser, hvor for eksempel banklån og officielle lønninger siver videre som uofficielle betalinger til arbejdere som modydelse for den service eller det produkt, der bliver skabt, og hvis værdi tilfalder ejeren af kapital. Den manglende regulering af hele denne uformaliserede arbejdsindustri har derfor, ikke overraskende skabt sine egne hierarkier med personer, som følger pengestrømmen, og som søger at lukre på at agere medlem mellem kapital- og arbejdsparterne.

Den største økonomi, som gør brug af løsarbejdere på denne måde, er byggeindustrien, der har boomet med stigende jordpriser i Kathmandu og med en øget politisk satsning på infrastruktur som et nyt udviklingsparadigme. Byggeindustrien har skabt sine helt egne arbejdsmarkeder i byen, der afspejler byggeriets historiske rolle i dalen. Den klassiske newari-arkitektur, der især er tydelig i de gamle bycentre, har været baseret på specifikke kaster, der har været specialiseret i træskærerarbejde og som stadigvæk spiller en rolle i udsmykningen af især højklasse-newariers boliger. Men deres arbejde er relativt dyrt, og med ekspansionen af Kathmandu siden 1980'erne er der tilkommet en række større 'contractors', eller byggematadorer, der med profitmaksimering som drivkraft har skabt et nyt marked af byggearbejdere ved at mobilisere arbejdsløse unge fra landområderne ind til konkrete projekter. Dette har kunnet lade sig gøre ved at bruge mellemmand, hvis opgave blot har været at levere arbejderne uden hensyntagen til byggeprocessen, og det har så været disse uafhængige mellemmand, der har haft ansvaret for arbejderne og aflønningen af dem. Disse thekedars har kunnet drage fordel af, at de på den ene side har forstået sig på byggeprocessen og har haft det fornødne netværk til at kunne indgå aftaler med industriens repræsentanter. På den anden side har de kontakten til, og en autoritet i forhold til, potentielle arbejdere med forskellige kvalifikationer. Så de kan formidle

og forvalte kontakten mellem arbejdsgivere og arbejdstagere.

Om og de andre arbejdere, som jeg har talt med ved Bagmatifloden, tilhører et tredje og det største marked for de uformaliserede byggearbejdere. Disse hidrører ligesom den anden gruppe heller ikke fra Kathmandu, men arbejder i reglen på mindre byggeprojekter for husejere og er bedre etableret - og dyrere - end de ufaglærte migrantgrupper fra den anden gruppe. Denne tredje gruppe arbejdere samler sig omkring dagsmarkeder, 'stops', hvor alle har mulighed for at tage forbi og søge efter kvalificeret arbejdskraft indenfor bygge- og anlægsgangene. I modsætning til landsbyernes arbejdsgrupper er de, der arbejder på 'stops', alle i konkurrence med hinanden om det spredte arbejde, der efterspørges, og de første gange, jeg selv besøgte disse 'stops' - og før jeg blev en del af hverdagen -, blev jeg straks omringet af store grupper af daglejere, der var sultne efter kontrakter.

Her på dagsmarkederne er mellemmandenes rolle endnu vigtigere end på de store byggeprojekter, hvor arbejderne, når de først er blevet fundet og transporteret til byggepladserne, typisk bor og arbejder samme sted i måneder ad gangen. Men på dagsmarkederne er udbud og efterspørgsel hele tiden i bevægelse, og thekedars tager løbende imod forespørgsler, som de søger at reagere på med det samme for at undgå, at andre løber med opgaven. Arbejderne, for deres del, har hele tiden aftaler med flere thekedars, fordi de ikke kan regne med, at 'deres' thekedar altid har arbejde til dem og til tider, som eksemplet med Om illustrerer, så kan man heller ikke stole på mellemmanden og må søge andre forbindelser for at få arbejde. Samtidig - fordi det at sikre sig en arbejdskontrakt giver mulighed for selv at score overskuddet fra kontrakten - er der rift blandt de mere veletablerede arbejdere om at have sine egne arbejdere og at få et direkte forhold til potentielle arbejdsgivere.

Det er altså et system med en enorm indbyrdes konkurrence og mistænksomhed. Det har skabt et marked, der er både lagdelt - fuldt af hierarkier af arbejdere, der søger at legitimere deres egne overlegne status i disse økonomiske spil, hvor de få kvinder, som er her, arbejder i bunden som 'hjælper' - og meget flydende: Positioner bliver hele tiden udfordret og skifter, og der er ofte stort overlap mellem forskellige grupperinger eller netværk. Intens konkurrence og uformalitet har både skabt en kompleks uigennemskuelighed af processer

og positioner samt en stor usikkerhed for de arbejdere der, som Om, har svært ved at gennemskue systemet, og som derfor ender med at trække det korte strå.

Migranter i den nationale økonomi

Oms historie er ikke unik, men afspejler en udbredt udsathed blandt fattige arbejdere. Denne prekarisering er langt fra ny, men den har taget nye former i takt med at (især unge) folk er blevet skubbet ud af en stagnerende landbrugsøkonomi og ind til byerne, der med voksende middel- og overklasser har skabt en underklasse, der servicere de veletablerede og rigere grupper i byen gennem transport-, mad-, rengørings- og byggeopgaver. Alle disse økonomier udgør en form for underside af den voksende og glitrende rigdom, der primært består i en statusøkonomi af varer, hvad enten der er tale om velkendte forbrugsvarer som tøj, smykker og biler, spektakulære fejring og forlystelser eller opførelse af dyre boliger.

Der har været stort fokus i de sidste par år på den store gruppe af nepalesere, som migrerer til udlandet for at arbejde eller studere. Men dette handler ikke kun om frustration med samfundet i Nepal, som det ofte er blevet udlagt som. Når det drejer sig om arbejdere, handler det også om, hvilken rolle de spiller i den nationale og internationale økonomi. Nepals primære eksportvare er billig arbejdskraft, hvilket afspejler både en underudvikling af den nationale økonomi og en underuddannelse af arbejdskraften generelt. Kathmandus markeder for migranter afspejler en lignende nedprioritering af en opkvalificering af arbejdere, der ville kunne muliggøre en omfordeling af den nationale velfærd til de producerende led. Det er sigende, at en stor del af byggearbejderne i Kathmandu stammer fra de nordindiske stater, især Bihar og Uttar Pradesh, der har en lang historie med at bruge overflødig jordarbejdere til at bygge de rige metropoler, uden hensyntagen til, hvad der bliver af de mennesker, der har bidraget til byernes spektakulære vækst. På denne måde viser de større kapitalbevægelser sig i opbygningen af prestigefyldte byområder.

Dan Vesalainen Hirslund er postdoc ved Center for Globale Sydasienstudier, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet

NEPALESERE GÅR PÅ VALSEN

Af Karen Valentin

Migration fra Nepal til Indien har været almindelig praksis igennem århundreder og har udgjort et centralt element i mange nepalesiske familiers overlevelsstrategier, men inden for de sidste to-tre årtier har migrationsmønstrene ændret sig radikalt. Dette skyldes dels en række forhold i Nepal (slækkelse af emigrationsregler, borgerkrig og landets grundlæggende politiske og økonomiske ustabilitet), dels at det globale arbejds- og uddannelsesmarked har åbnet for nye destinationer. Ikke desto mindre er Indien fortsat den primære destination for nepalesere, der søger udenlands, ikke mindst på grund af den geografiske nærhed og de dermed relativt lave rejseomkostninger, forbundet med at rejse til Indien sammenlignet med andre lande. Ligeledes har de åbne grænser mellem de to lande - en kilde til vedvarende politisk debat og konflikt - resulteret i et ureguleret og udokumenteret, men legalt flow af migranter i begge retninger. Og endelig har de delvis fælles kulturelle, sproglige og religiøse referencerammer gjort Indien til en oplagt destination.

Folks bevæggrunde for at rejse til Indien har historisk set været mange: manuelt arbejde indenfor landbrug, bygningsindustri og te-plantager, optagelse i Gurkha-regimentet og den indiske hær, uddannelse af både religiøs og sekulær art, ægteskab og ikke mindst politisk aktivisme og flugt. I årene under og efter borgerkrigen førte begrænsede uddannelsesmuligheder, mangel på arbejde og rekruttering til de væbnede styrker til en stærk stigning i antallet af migranter fra Nepal til Indien, især blandt folk under 25 år. Netop uddannelsessystemet var under hårdt pres under borgerkrigen, og børn og unge måtte betale en høj pris: skoler blev lukket i længere perioder på grund af tilbagevendende bandh's, skoleelever var eksplicitte mål for Maoisternes trænings- eller indoktrineringsprogrammer, privatskoler blev tvunget til at betale beskyttelsespenge, og i Maoist-kontrollerede områder blev der indført et særligt 'People's Education' curriculum. Dette, kombineret med en generel økonomisk og politisk destabilisering, fik mange unge fra landområder til at søge mod Indien, ligesom mange mere velhavende familier gjorde, hvad de kunne, for at lade deres børn uddanne i udlandet.

Det var denne mærkbare stigning i ungdomsmigration, bl.a. dokumenteret af en række NGO'er, der - kombineret med en langvarig interesse for uddannelsesrelaterede forhold i Nepal - inspirerede mig til at lave en etnografisk undersøgelse af samspillet mellem

ungdom, uddannelse og migration i migrationen fra Nepal til Indien. Det blev til i alt 5½ måneders feltarbejde i perioden 2007-2009, overvejende i Delhi, hvor jeg gennem klassiske etnografiske metoder - deltager-observation, interviews, uformelle samtaler og fokusgruppediskussioner - undersøgte betydningen af uddannelse i konfliktrelateret migration blandt unge nepalesere i Indien. Det er nu 10 år siden, at jeg påbegyndte projektet, og man kan måske stille spørgsmål om studiets relevans i dag. Jeg vil dog hævde, at flere af de betingelser, mekanismer og bevæggrunde, som blev afdækket, fortsat gør sig gældende, ikke bare i forhold til migration fra Nepal til Indien, men også i forhold til andre destinationer.

Informanterne repræsenterede en bred gruppe af overvejende yngre mænd, blandt andet politiske aktivister og studerende, arbejdsmigranter, ansat som sikkerhedsvagter og kokke, IT-professionelle og små forretningsdrivende. Der var tale om en socialt heterogen gruppe, både hvad angik uddannelsesbaggrund og klasse- og kastetilhørsforhold, men det, de havde til fælles, var en identitet som *Pravasi Nepali* - af dem selv beskrevet som "en nepalesisk statsborger, der tilbringer mere tid i andre lande end i Nepal".

Rejsen væk fra Nepal: mangel på muligheder

En stor del af de folk, jeg arbejdede med, kom fra West og Far Western Nepal, og for dem var Delhi, fremfor Kathmandu, den nærmeste og lettest tilgængelige metropol. Når jeg spurgte til deres bevæggrunde for at rejse til Indien, var svaret entydigt: fattigdom, arbejdsløshed og manglende fremtidsmuligheder. Givet, at mange af dem var kommet til Delhi under eller ganske kort tid efter borgerkrigen, havde jeg forventet, at denne ville have spillet en mere fremtrædende rolle i deres beretninger. Det var stort set kun, når jeg spurgte eksplicit til det, at konflikten blev nævnt som noget, der havde motiveret dem til at rejse væk. Det var helt overvejende de manglende muligheder (*kehi pani chhaina*) i Nepal, hvilket både refererede til adgangen til uddannelsessystemet og mulighederne for at færdiggøre en uddannelse i et politisk stabilt klima samt det at få fast arbejde helst indenfor den formelle sektor. Disse muligheder var selvfølgelig i vid udstrækning betinget af den ustabilitet, som konflikten havde føjet til en, i forvejen usikker situation. I en samtale med tre unge mænd fra Mehendranagar, der på dette tidspunkt var ansat i et såkaldt call centre i et multinationalt firma, udtrykte en af dem, Kumar, det således:

Den hvide pyramide viser grænsen mellem Nepal og Indien nær Koshifloden i det østlige Nepal Foto: Jørgen Rendsvig

Fejring af Tihar på den nepalesiske ambassade i Delhi Foto: Karen Valentin

Der er en lys fremtid i Indien... Vi er tilfredse med vores arbejde, vores profession. Men hvis vi var i Nepal nu, ville der ikke være nogen muligheder. Der er ingen firmaer, ingen IT-industri. Hvis vi fik de samme muligheder i Nepal, ville vi være der. Vi vil gøre noget for Nepal, men vi kan ikke. Vi har ikke de muligheder, det er derfor, at vi er her [...] Vi er her ikke kun for at tjene penge, vi er her for at lære noget, lære ny teknologi.

Da jeg senere bragte betydningen af borgerkrigen på banen, sagde de eksplicit, at det ikke var den primære årsag, men anerkendte dog samtidig, at den havde besværliggjort livet. Familierne var bange og turde ikke sende deres børn til Kathmandu. Der var vold, og det var svært at komme rundt i landet. Samtidig fremhævede de et andet vigtigt forhold, nemlig at deres familier havde tætte relationer til Indien. En af de unge mænds far havde tidligere tjent i den indiske hær; en anden fortalte, at hans bedstefar havde haft forretning i Indien i mange år. Så det var let for dem at finde sig til rette.

Der var også eksempler på unge, som var rejst fra Nepal som direkte følge af borgerkrigen, for eksempel 24-årige Rajan, hvis familie var politisk aktiv i Nepali Congress. Hans far havde været kidnappet af maoisterne i 21 dage og blev først løsladt, da familien betalte 300.000 NRP i løsesum. Rajan blev også truet og var nødt til at holde sig væk fra hjemmet. Det var ikke frygten, der optog ham og hans familie, men snarere bekymringen over, at de unge ikke kunne færdiggøre deres skolegang:

På grund af volden kunne vi ikke studere ordentligt... Alle forældre var usikre på, om deres børn ville komme tilbage fra college eller ej. Når børnene tog på college, vidste forældrene ikke om [deres] søn, datter ville komme hjem eller ej om aftenen. De blev mentalt tortureret. De vidste ikke, hvad der skete på college. Sommetider kom de væbnede styrker og bankede dem.

Fælles for de mange beretninger, jeg hørte, var, at migrationen til Indien var motiveret af en kombination af økonomiske og politiske faktorer samt eksisterende sociale netværk. Endvidere var migration, som citatet nedenfor viser, del af en langvarig kulturel praksis, hvor det at rejse ud betragtedes som en vigtig del af en ung mands overgang til voksenlivet:

Det er en meget gammel tradition, der går 400-500 år tilbage. De [unge mænd] bryder sig ikke om at gå i skole. Så de snyder deres forældre og rejser til Indien uden at fortælle det. Et ord-sprog siger, at "en søn, der ikke er rejst ud, og en datter, der ikke er rejst til sin mands hjem, er unormale". (Kedar, 38-årig nepalesisk restauranter i Delhi, september 2008).

Rejsen videre og en ny fremtid

For mange nepalesiske migranter er livet i Delhi barskt på grund af dårlige arbejdsforhold, økonomisk udbytning og social stigmatisering og kriminalisering. Flere af dem fortalte mig, at de ofte søgte at holde skjult, at de var nepalesere. Dette til trods var der enighed om, at der var flere muligheder i Indien: lavere leveomkostninger, flere jobmuligheder og større chancer for at forbedre

sine tekniske og professionelle færdigheder. At rejse til Indien blev således ikke bare set som en flugt fra et svært liv i Nepal, men også som en mulighed for at skabe sig erfaringer, der på sigt kunne forbedre ens livsvilkår. En del af dette handlede om at etablere en platform, fra hvilken man kunne migrere videre, i særdeleshed til Mellemøsten eller Sydøstasien. Et eksempel på dette var Rajesh, som arbejdede i en momo-restaurant. Hans forældre boede i Nepal, hans ældre bror i Japan og flere af hans fætre i Norge, Finland, Frankrig og Canada. Rajesh selv planlagde at tage til Japan og kendte meget præcist prisen på visa til forskellige lande. Han havde taget kokketræning på en restaurant i Delhi og fortalte detaljeret, hvordan han først havde lært at bage brød, alt imens han viste mig ovens brandmærker på sin arm. Siden havde han lært at koge linser og forskellige typer kød. Jeg spurgte, om han da ikke lige så godt kunne have lært det i Nepal. Det afviste han og gentog, at han havde lært at lave mad på en restaurant i Delhi, og at han i Japan ville kunne tjene penge på disse erfaringer.

32-årige Gopal, 'senior'-kok på et kollegium, er et andet eksempel på dette. Han var kommet til Indien i 20-årsalderen, lige før borgerkrigen brød ud. Før han kom til Indien, arbejdede han som landmand i Østnepal, hvor hans kone og børn stadig boede. Et halvt års tid inden jeg mødte ham, havde han været i Kathmandu for at lede efter arbejde, men uden succes. Han vendte tilbage til Delhi, hvor han fik arbejde i en af Indiens fineste restauranter. Han forklarede ligeledes, hvordan han havde lært "al indisk madlavning i Indiens top-restaurant". Da jeg mødte ham, havde han lige fået et pas og ledte efter jobmuligheder "udenfor" (*baahira*) og nævnte i flæng Qatar, Japan, Malaysia og Saudi Arabien som mulige steder – hvor som helst, han kunne få et arbejde som kok.

Generelt afspejlede de unge mænds fortællinger dominerende forestillinger om, at videre migration ud i verden også ville føre social mobilitet med sig. Mange lagde konkrete planer, andre drømte om at migrere videre til især Mellemøsten og Sydøstasien. Trods det ofte tvivlsomme ry, disse steder har i forhold til behandlingen af migrantarbejdere, figurerede de højt på listen over attraktive steder. I modsætning til USA, Australien og Europa var det steder, som blev anset for at være tilgængelige. Uanset, om det lykkedes folk at rejse videre eller ej, blev Delhi betragtet som et trinbræt til andre destinationer og som det sted, hvor man kunne tjene penge til den videre færd ud i verden, hvor man kunne skaffe de nødvendige forbindelser til at få arrangeret kontrakter, visa og anden formalia, og hvor man kunne forbedre sine professionelle færdigheder og dermed øge sine jobmuligheder.

Samlet set bidrog studiet med et mere nuanceret perspektiv på migrationsstrømmene fra Nepal til Indien, der er en gammel og velkendt mobilitetsstrategi for mange nepalesiske familier, men som også rummer historisk specifikke muligheder. I dag såvel som for ti år siden betragtes Indien således ikke nødvendigvis som en destination, men snarere som porten til en større verden.

Karen Valentin er ph.d. i antropologi og lektor på Institut for Pædagogisk Antropologi ved Aarhus Universitet. Hendes forskningsprojekter og feltarbejder har primært fokuseret på unge, uddannelse og migration.

Artiklen bygger på forskningsartiklen "The Role of Education in Mobile Livelihoods: Social and Geographical Routes of Young Nepalese Migrants in India", udgivet i *Anthropology and Education Quarterly* 2012, vol. 4: 429-442.

REJSER UD I HÅB, VENDER HJEM I GÆLD

Af Bjarke Windahl Pedersen

Skruppelløse rekrutteringsfirmaer i Nepal sender fattige migrantarbejdere afsted til slavelignende arbejdsforhold i udlandet. Mange ender i gæld for livet.

Da Suresh, en nepalesisk mand fra Saptari, lånte 250.000 nepalesiske rupees (15.400 kroner, red.) af en lokal udlåner, var det med fremtiden for øje. Selvom renten var 36 procent, forsikrede det rekrutteringsfirma, som pengene skulle gå til, at han med det job, de nu ville skaffe ham i udlandet, hurtigt kunne betale lånet tilbage. Men på den handskefabrik i Malaysia, hvor Suresh endte, gik der nogle gange op til tre måneder, før han fik løn. Og når han fik sin månedlige løn, var den 2.250 kroner lavere, end rekrutteringsfirmaet havde lovet. Hverken jobbet eller Malaysia kunne han forlade, for allerede ved ankomsten havde hans arbejdsgiver konfiskeret hans pas og nægtede nu at annullere kontrakten. Suresh forsøgte igen og igen at kontakte rekrutteringsfirmaet, men de svarede ham aldrig. Først to år senere lykkedes det ham at forlade Malaysia med en gæld svarende til mere end 33.000 kroner. Med sin nuværende månedsløn på mellem 300 og 600 kroner kan det tage Suresh 50 år at blive gældfri.

”For rekrutteringsfirmaerne handler det om at købe og sælge mennesker”, siger Suresh til Amnesty.

”Vores folk ender med at blive misbrugt, fordi regeringen ikke forhindrer, at de bliver handlet med, som var de kvæg”.

Ingen rettigheder eller sikkerhed

Over hele Nepal slipper skruppelløse rekrutteringsfirmaer afsted med at ødelægge liv. Med løftet om et godt job i udlandet opkræver de ulovligt enorme gebyrer, hvorefter de efterlader migrantarbejdere som Suresh uden hjælp, så snart tingene går galt.

Det dokumenterer Amnestys researchere, som til rapporten ”Turning people into profit” har interviewet 127 migrantarbejdere fra hele Nepal.

Først når de har forladt landet, opdager arbejderne, at de er blevet bedraget om alt fra løn til arbejdsvilkår. Fordi deres arbejdstiladelser er knyttet til deres arbejdsgiver, kan de ikke forlade deres arbejde uden risiko for at ende som udokumenterede arbejdere uden ret til at være i arbejdslandet. Som udokumenterede migrantarbejdere risikerer de retsforfølgelse for at have overtrådt immigrationslovene, og adskillige nepalesere fortalte Amnesty, hvordan de på det sorte marked måtte opsøge såkaldte ”repatrierings-

Sidste stop før udlandet. Fra lufthavnen i Kathmandu rejser unge fra hele Nepal af sted til Malaysia og Golf-landene i håb om et godt arbejde men uden garantier for, hvad der venter dem

agenter”, som opkrævede nye høje gebyrer for at få dem hjem til Nepal.

Pengestrømmen til Nepal

I mangel af jobmuligheder hjemme rejser mere end 400.000 nepalesere hvert år ud for at finde arbejde, typisk i tekstilindustrien, byggebranchen eller som hushjælpere i Malaysia og Golf-staterne. De penge, som migrantarbejderne sender tilbage til deres familier i Nepal, udgør omkring en tredjedel af landets BNP.

Alligevel beskytter regeringen ikke arbejderne mod udnyttelse og overgreb, mener Amnesty, som kritiserer, at en nu to år gammel lov, der blandt andet sætter loft over rekrutteringsfirmaernes gebyrer og påbyder arbejdsgiverne at betale for flyrejse og visum, endnu ikke er blevet implementeret.

Artiklen er genoptrykt fra Amnesty, medlemsblad for Amnesty International, nr. 3, september 2017.

SÅDAN FORTSÆTTER UDNYTTTELSEN AF NEPALS MIGRANTARBEJDERE

AMNESTY har spurgt researcher Angela Sherwood om, hvad der skal til for at standse udnyttelsen.

Af Bjarke Windahl Pedersen

Hvorfor vender de nepalesiske arbejdere ikke rekrutteringsfirmaerne ryggen?

Det skyldes både, at familierne mangler andre muligheder og derfor opfordrer deres sønner og døtre til at søge mod udlandet, og at rekrutteringsfirmaerne er ganske gode til at lokke. Fire unge mænd, jeg interviewede, havde hørt om, at arbejdere blev snydt, men deres jobagent beroligede dem ved at ringe til en arbejder fra fabrikken i Malaysia, som forklarede dem, at jobbet var godt, at der var fridage, og at lønnen var som lovet. Først da de landede i Malaysia, opdagede de, at de aldrig havde talt med en arbejder, men med en svindler, som havde snydt dem. På det tidspunkt skyldte de allerede rekrutteringsagenterne flere tusinde dollars, og det er den gæld, som fastholder arbejderne. De håber også at kunne vende hjem og vise, at de har tjent lidt i udlandet.

Hvad siger de rekrutteringsfirmaer, som I konfronterede, til deres forsvar?

De fortæller, at de arbejder i et stærkt konkurrencepræget globalt marked, at migrantarbejdet er godt for Nepals økonomi, og så lader de, som om de ikke kender til de forhold, som migrantarbejderne ender i.

Er det ikke rigtigt, at migrantarbejderne er gode for landets økonomi, og det måske også er godt for den enkelte arbejder, som tager afsted?

Ikke nødvendigvis. Alt er en risiko. Selvfølgelig er der arbejdere, for hvem det lykkes at tjene penge og vende hjem og forbedre deres situation. Præcis som der er arbejdere, der ender i total udnyttelse og bliver nødt til at sælge deres hjem og deres jord på grund af en akkumuleret gæld, som vil følge dem resten af livet.

Hvad ønsker de mange migrantarbejdere, som du har talt med?

At kunne søge job i udlandet uden voldsomme gebyrer. De ønsker et system, hvor de kan klage over misbrug og udnyttelse

og få hjælp. I bund grund ønsker de bare at blive behandlet som arbejdere og ikke som en vare, der sælges på et marked.

Har Amnestys rapport haft en positiv indflydelse siden udgivelsen?

Ja, det mener jeg. Rekrutteringsbranchen er meget profitabel og har af samme grund betydelig indflydelse på Nepals politik. Vi har gjort det langt sværere for regeringen af bøje sig for firmaernes krav om at droppe regulering på området, fordi vi så detaljeret har vist, hvor systematisk migrantarbejdere udnyttes. For nyligt hørte vi, at politiet undersøger muligheden for at etablere en enhed alene til at tackle denne type job-trafficking. Det ville være et kæmpe skridt hen imod at kunne efterforske og retsforfølge rekrutteringsfirmaernes ulovlige praksis.

MOUNTAIN — ADVENTURES —

Tag med til Nepal og få en oplevelse for livet

www.Mountain-Adventures.dk

OPLEV BL.A. EVEREST BASE CAMP, ANNAPURNA, FAMILIEFERIE, MERA & ISLAND PEAK og UPPER MUSTANG
KONTAKT OS OG FÅ EN SNAK OM MULIGHEDERNE
SE MERE PÅ MOUNTAIN-ADVENTURES.DK

WELCOME, MR. AMBASSADOR

INTERVIEW MED YUBA NATH LAMSAL, NEPALS AMBASSADØR I DANMARK

Af Lars Gundersen og Jørgen Rendsvig. Oversættelse: Jørgen Rendsvig

Hr. Ambassadør, vi vil gerne høre om Deres baggrund, inden Deres professionelle karriere tog fart, fx. hvor De kommer fra i Nepal?

Mange tak. Jeg stammer fra den vestlige del af Nepal, næsten 50 km vest for Pokhara. Da jeg blev født - for 58 år siden - var det et meget fjerntliggende område. Ingen elektricitet, ingen telefon, ingen motorvej, intet hospital. Jeg er født i en bondefamilie. Min far ønskede, at jeg skulle læse, og jeg gik i landsbyskolen indtil 10. klasse. I min egen landsby var der skole op til 7. klasse, derefter måtte jeg gå til den anden landsby. Da jeg gik i 8., 9. og 10. klasse, måtte jeg gå mere end en time for at komme i skole.

Undervejs skulle jeg krydse to floder. Nogle gange var der ingen broer. Nogle gange pakkede vi tøj og bøger og pose sammen og kastede den over til den anden side, og vi måtte så svømme for at krydse floden. Det skete især i regntiden, når floderne var svulmet op, og vejene var væk. Det var på den måde, vi plejede at gå i skole dengang. Da jeg bestod SLC, skolens afgangsprøve efter 10. klasse - og jeg fik gode karakterer - var der ikke nogen mulighed for at studere i landsbyen. Så min far sendte mig til Pokhara, den nærmeste større by for at studere. For at nå til Pokhara måtte jeg gå to dage fra min landsby. Det var i 1977. Jeg studerede i Pokhara. Jeg afsluttede undervisningen der, og derefter gik jeg tilbage til landsbyen, fordi jeg skulle tjene i landsbyen. Først blev jeg bedt om at tjene som lærer dér, og jeg skulle tage til det fjerneste område. Der var ingen god lærer og ingen god skole dér. Så jeg gik til Jumla. Der var ingen vej til Jumla. Jeg underviste et par måneder. Livet var meget svært i Jumla. Jeg så, hvordan livet var der, og jeg blev virkelig rørt.

Efter få måneder kom jeg tilbage til min landsby og min familie. De bad mig om at blive i landsbyen. Så jeg begyndte igen at undervise i skolen i min landsby. Jeg underviste i et år, men jeg ønskede faktisk at læse videre. Mine forældre sagde: "Tag ikke afsted, bliv her," men jeg overbeviste

dem på en eller anden måde, og et år efter, at jeg var kommet tilbage, tog jeg til Kathmandu for at studere. Jeg studerede på universitetet og gennemførte min universitetsuddannelse. Derefter arbejdede jeg i en periode for nogle forskellige medier, for aviser, og til sidst kom jeg til avisen The Rising Nepal. Det var i 1989, i Panchayat-perioden.

Det var den eneste avis dengang?

Der var andre aviser, men The Rising Nepal var den eneste engelsksprogede avis. Jeg ønskede at arbejde med det engelske sprog, fordi mine studier var baseret på engelsk. Jeg arbejdede først som junior-reporter; jeg blev reporter, derefter chef-reporter, forfremmelse, forfremmelse og til sidst chefredaktør. Jeg fortsatte på The Rising Nepal indtil 2016. Så udpegede regeringen mig til ambassadør, og nu er jeg her i Danmark.

Hvordan gik De fra at være chefredaktør til at blive udpeget som ambassadør? Jeg mener, nogle gange vælger man en offentligt ansat af en slags, og nogle gange tager man en politisk aktiv. Hvordan skete Deres udnævnelse?

Ja, det var også meget mærkeligt. Som journalist var mit interesseområde - og det har det altid været - politik og internationale anliggender, udvikling og menneskerettigheder mv. Så jeg har vedblivende dækket disse emner. Jævnligt bad en leder af et politisk parti mig om rådgivning om visse ting, når han skulle på en rejse til udlandet. Og fordi jeg havde dækket disse områder, måtte jeg give dem en form for støtte i forhold til, hvordan de skulle agere i udenrigspolitik og internationale anliggender.

I Kathmandu var jeg i kontakt med alle diplomatiske missioner, alle diplomatiske medarbejdere, fordi jeg som journalist dækkede disse emner. Da jeg var journalist, antog de politiske ledere, at jeg var godt forberedt, fordi de tog ambassadører fra forskellige erhverv - de havde taget nogle fra ministeriet og nogle udefra. Jeg var en

egnet kandidat på grund af mit sprogkendskab, på grund af min forståelse af internationale anliggender, og fordi jeg forstår den nepalesiske indenrigspolitik og den indenlandske situation.

Jeg blev informeret om, at jeg var blevet foreslået som ambassadør. Det havde jeg ikke ventet. Men en eller to gange antydede de politiske ledere: "Vil du sige ja, hvis vi giver dig noget ansvar?" og jeg spurgte: "Hvad skulle det være?" De sagde, at der kan være tale om en vis konstitutionel udnævnelse, måske diplomatiske opgaver, måske. "Okay. Det er fint". Selvfølgelig var jeg glad. Det er noget, du ved, de fleste mennesker altid gerne vil være. Sådan blev jeg udnævnt.

Vi har talt om Nepal og Danmark, om samarbejdet, om diplomatforbindelserne. Som De er helt klar over, har vi et rundt jubilæum i år - 50 år for etablering af diplomatiske forbindelser mellem Danmark og Nepal. Så hvad var Deres viden om Danmark, før De kom hertil? Hvad var Deres forventninger, før De kom her?

Hvis jeg siger, at jeg ved meget om Danmark, ville det ikke være retfærdigt. Men Danmark og Norden har altid haft min interesse, altid - det politiske system, det sociale og økonomiske sikkerhedssystem. Jeg plejede at interviewe politiske ledere, da jeg arbejdede som journalist: Blandt andet C.K. Prasai, leder i Nepali Congress partiet. Jeg spurgte ham i 1991, bare et par måneder før valget: "Hvilken slags politisk system ønsker du?" og han sagde "nordisk model". Sådan er det. Nordisk model, sagde han. Og det fik mig til at studere, hvordan systemet var i disse lande. Han foreslog mig at læse B.P. Koirala og hans skrifter. Han sagde også, at demokratisk socialisme skulle være vores model i Nepal. I et demokratisk system med fuld frihed bør der være et socialt velfærdssystem.

Og det fik mig til at studere, hvad denne model består af. På det tidspunkt var der jo intet internet endnu. Jeg kunne læse bøger, interviewe folk, bl.a. alle, der var i

Kathmandu fra nordiske lande. Først mødte jeg en journalist. Jeg mødte hende og talte med hende. Og jeg forsøgte at mødes med enhver dansker, nogle svenskere, nogle nordmænd. Enhver fra de nordiske lande spurgte jeg: "Hvad er jeres model? Hvordan virker den?" Det fik mig til at undersøge mere, og til sidst fandt jeg ud af, at disse lande skulle være vores model og forbillede. Der kan ikke være noget alternativ til demokrati. Demokrati skal der være. Ingen form for diktatur kan fungere, nej. Som menneske kan du ikke leve i diktatur. Og med demokrati må der være social sikring. Det er en betingelse, at alle lever med værdighed. Sådan har jeg fået mere at vide om Danmark og Norden.

Så hvad var Deres største overraskelse, da De kom her, med en intellektuel og teoretisk viden og baggrund? Hvad har været Deres største oplevelse i Danmark?
 Jeg havde talt med folk, og jeg kendte til Danmark, hvilket slags system osv. Fordi jeg ikke kan dansk, var jeg bekymret for, hvordan jeg skulle forstå og håndtere ting. Hvis du vil lykkes inden for diplomati, skal du have kendskab til det lokale sprog.

Men da jeg kom hertil, talte alle engelsk. Jo da. Intet problem. Det var en behagelig overraskelse.

Når en dansker taler først, taler han engelsk. Hvis jeg taler engelsk, vil alle danskere fortsætte på flydende engelsk. Der er ingen tøven. I nogle lande, jeg har været i, og som jeg har besøgt tidligere, har jeg haft problemer med at kommunikere på grund af sproget.

Desuden forestillede jeg mig, at danskerne måske var reserverede og ikke åbnede sig. Men jeg må indrømme, at det er hyggelige mennesker. Jeg fandt ud af, at blandt danskere kan du tale med hvem som helst. Danskere er meget venlige. Det var en meget behagelig overraskelse.

Og den tredje behagelige overraskelse var vejret. Jeg kom her om sommeren, og da er vejret behageligt. Folk er behagelige, og omgivelserne er behagelige. Jeg har stadig meget at opleve, for den hårde vinter kommer snart.

2017, var det første gang De besøgte Danmark?

I 2003 rejste jeg til Europa i anledning af en slowfood-begivenhed i Bologna. Derefter tog jeg til Tyskland på journalistuddannelse. Mens jeg var der, fik jeg at vide, at jeg var blevet optaget på et kursus i redaktionel ledelse i London, hos Reuter Foundation. Men jeg havde nogle dage fri, inden kurset startede. Så i mellemtiden tog jeg til Danmark. Jeg var her kun en kort tid. Det var i november - og det sneede! Jeg ville også gerne være her om sommeren. I år ankom jeg i slutningen af maj. Sommeren er en smuk årstid.

Det sidste spørgsmål fra min side er, om De har specifikke forhåbninger til Deres fire år, til Deres rolle som ambassadør i Danmark.
 Selvfølgelig har jeg mange håb og forventninger, mange visioner. Jeg er et meget optimistisk menneske. For det første forventer og håber jeg på fortsat kærlighed og støtte fra det danske folk og fra venner af Nepal som jer. For nylig har den danske regering reduceret sin støtte til Nepal, reduceret niveauet for samarbejdet, og den har

lukket den danske ambassade i Nepal. Det er mit håb, at den danske regering vil genoverveje sin beslutning og vende tilbage til det tidligere samarbejdsniveau.

Danmark er jo vores forbillede. Danmark har støttet fredsopbygningen, demokratiudviklingen og mange andre ting i uddannelsessektoren. Danmark bør fortsætte med at støtte os, det ville være min forventning. Der er meget venlige relationer mellem vores lande. Det bør fortsætte. Jeg vil fra min side gøre alt for at udvide det snævre samarbejde og opbygge et godt image af Danmark i Nepal.

Og der er ting, vi skal lære. Teknologi, transport, handel; vi har brug for flere investeringer. Vi bør forsøge at udforske områder her i Danmark, hvor nepalesiske produkter kan finde et marked. Vi har brug for mere handel, mere markedsføring af turismen, herunder kvalitetsturisme. Mange danskere har besøgt Nepal, og jeg vil gøre mit bedste for, at flere danskere vil besøge vores land.

Af Danmark skal vi lære fire T'er: Teknologi og Transport samt noget, nogle mennesker måske ikke kan lide, Tax/skattesystem og endelig Transparency/gennemsigtighed. Hvis Nepal kan lære af Danmarks erfaringer med disse fire ting, hvis vi kan tilpasse os disse ting, vil det være det godt for os. Til det formål ønsker jeg samarbejde med danskere fra den danske regering. Hvis vi har styr på disse fire forhold om 10 år, vil Nepal helt sikkert have rejst sig. Omkring disse fire T'er tror og håber jeg på dansk samarbejde. Det vil være meget vigtigt.

Jeg har et spørgsmål om, hvordan Danmark Nepal Society kunne støtte Deres arbejde i Danmark? Jeg synes, det er vigtigt, at vi skal kunne samarbejde, fordi vi begge ønsker at fremme Nepals sag.

Jeg betragter medlemmerne af Dansk-Nepalesisk Selskab som mine nære venner – ja, måske ikke ligefrem som nepalesiske borgere – men vi kunne samarbejde om at opbygge et godt image af Nepal, for at fremme landet. Vi kunne samarbejde om, hvordan vi kan få dansk støtte på de fire områder, jeg nævnte før.

Kathmandu er kaos, hvad angår transport. Jeg vil ikke sige det til fremmede, men I er vores venner. I København har I både tog, metro og et bussystem. Vi kan lære af jer. I kan hjælpe med at etablere venskabsby-

forbindelser mellem Kathmandu og København. Venskabsbyer mellem hovedstæder kan få folk til at møde hinanden. Måske kunne også Pokhara og Aarhus blive venskabsbyer.

Og affaldshåndtering og mejeriproduktion. Hvordan jeres banksystem virker og fremmer gennemsigtighed, brugen af kreditkort og skattesystemet - alle disse områder. Jeg har brug for jer til at støtte mig med jeres gode råd og forslag og hjælpe mig med at møde mennesker.

I politiske kredse, i parlamentariske kredse, i civilsamfundskredse, i forretningskredse er der måske nogle forretningsfolk, der virkelig er interesserede i at investere, men de ved ikke, hvilke muligheder, der er. I kunne introducere mig til dem. Parlamen-

tarikere, akademikere, forfattere, forretningsfolk, menneskerettighedsgrupper. Hvis I sætter mig i forbindelse med dem, kan jeg forbinde dem med nepalesiske kolleger. Hvad jeg har brug for, vil jeg bede jer om. I kender Danmark. I kan hjælpe mig i alt. Jeg har brug for jeres hjælp.

Mange tak, hr. Ambassadør.

Lars Gundersen er formand for Dansk-Nepalesisk Selskab og Jørgen Rendsvig er sekretær i bestyrelsen.

EN EVENTYRLIG KULTUR- OG NATURREJSE

En helt anderledes tur til Nepal med vægt på kultur, natur, eventyr, komfort og oplevelser i særklasse.

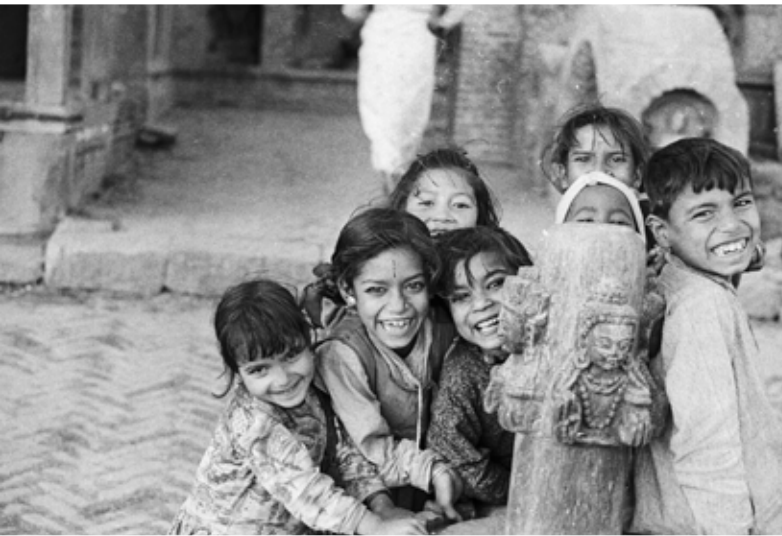

Lidvin Travel ApS
... en rejse ud over det sædvanlige

www.lidvintravel.dk

Ordrupvej 70 A, 2920 Charlottenlund +45-20 830 830

Som ung filmand var Ole John i Nepal i 1967 sammen med sin ven Jørgen Leth. De optog en lidt syret dokumentarfilm, *Nær himlen, nær jorden*, og herudover har Ole John taget en række billeder af dagliglivet i datidens Kathmandu. Ole John er især kendt som filmfotograf, producer og for sit virke på Den Danske Filmskole.

CHANGING STORIES

GODE ODDS FOR EN BEDRE FREMTID FOR
ASHMIR, SUSHMITA OG MAHENDRA

Af Anette Bonde

Changing Stories støttes økonomisk af sin nepalesiske partner, NGO'en ISAP, som dækker administrationsomkostninger og tilbyder kontorplads m.m.

Lige nu arbejder organisationen på fundraising til næste runde af undervisningsforløb.

Læs mere på <http://changing-stories.org> og <https://www.facebook.com/changingstoriesnp>

Anette Bonde er journalist og besøgte i marts 2017 mennesker og projekter i Nepal, bl.a. Changing Stories, DCA og fairtrade-værkstedet Betterfelt.

Uddannelsesprojektet Changing Stories har bestået første runde af sine undervisningsforløb, og 60 elever har fået et løft i den nepalesiske folkeskole.

”I begyndelsen talte Mahendra ikke til mig og holdt afstand til mig og var nervøs for, hvad jeg ville sige. Men nu er han blevet glad for mig, fordi jeg underviser med varme og opmærksomhed. Og jeg føler, at Mahendra har udviklet sig meget. Han er aktiv, deltager i aktiviteter og markerer i klassen. Siden han startede, har jeg set en drastisk forandring med ham.”

Den unge instruktør Surakshya Bhattarai smiler til 10-årige Mahendra, der netop har sat streg under ét regnestykke og nu uforfærdet kaster sig over et nyt. Ved siden af ham er Ashmir, Sushmita og 12 andre elever også i gang.

Det er onsdag eftermiddag på en folkeskole i Makwanpur District. Eleverne skriver, svarer på spørgsmål fra læreren, småsnakker, bruger viskelæderet, laver bogstavlege og løser regnestykker.

Flere end halvdelen dropper ud

Ovenstående er en scene fra én af de grupper af fagligt svage elever, der har modtaget ekstra undervisning via foreningen Changing Stories. Men dette engagement er ikke hverdag i den nepalesiske folkeskole. Egentlig er der 10 års skolegang i Nepal, men mange af eleverne forlader skolen før tid. René Jøhnke, der stiftede Changing Stories, fortæller, at cirka 56 pct. dropper ud undervejs (tal fra 2016). Størstedelen af de resterende tager afgangseksamen, men de får så dårlige karakterer – ingen kan nemlig dumpe i det nye system – at deres eksamen er så godt som ubrugelig.

”De har lært meget lidt, selv om de består.” De fleste kan derefter se frem til et liv i den yderste fattigdom, uden håb om forandring.

Læring er vigtigere end ting

René Jøhnke stiftede foreningen Changing Stories i december 2016. Han har boet i Nepal siden 2014 og har arbejdet i to humanitære organisationer, først med udsatte børn og unge og dernæst med uddannelse og skolebyggerier. Han nåede efterhånden frem til, at der i dette fattige og smukke land ikke så meget er brug for flere skoler, biblioteker og skolemateriale, som der er brug for reel læring.

”Alle i Nepal ved, at den nepalesiske folkeskole ikke fungerer. De forældre, der forstår vigtigheden af en uddannelse, og som har økonomisk råderum, sender deres børn på privatskole.”

Det er dog de færreste, der er i stand til at betale. 80% af alle børn går i den offentlige skole.

”Alle børn, uanset hvor og hvornår de er født, fortjener samme gode uddannelse. Det giver dem en chance for at finde deres eget potentiale, og det er landets fremtid.”

”Hvis du kommer bagud, falder du igennem”

René Jøhnke har sat alt ind på sit personlige humanitære projekt, der handler om at give de svageste elever i de nepalesiske folkeskoler et pædagogisk puf.

”Det vil ændre fremtiden for dem, der ellers er prisgivet i en folkeskole, der ikke tager hånd om fagligt svage elever. Hvis du kommer bagud, falder du igennem.”

Hans beslutning om at starte Changing Stories modnedes, mens han var ansat i de to humanitære organisationer. I én af dem producerede han blandt andet videoer til undervisning af lærere, og her erfarede han, at eleverne lærte skræmmende lidt. Samtidig investerer både den nepalesiske regering og rigtig mange organisationer hvert år milliarder af kroner i nye bygninger og klasseværelser. Et paradoks, syntes han.

”Måske man i stedet burde investere i initiativer, der gør en målbar forskel på elevernes læring. Og specielt initiativer, der tager hånd om de elever, der er håbløst bagud i skolen, og som ingen anden hjælp får,” vurderer han.

Fandt enorme læringsmangler

Efter en del research fandt René Jøhnke hos en indisk NGO et værktøj til måling af læringsværdi. Det udviklede han videre på, og sideløbende med sit øvrige arbejde i organisationen begyndte han at måle på elevernes færdigheder i nepalesisk, engelsk og matematik. Det viste sig, at størstedelen af eleverne på de udvalgte skoler havde enorme læringsmangler.

”Blandt andet kunne en stor del af eleverne ikke genkende hverken engelske eller nepalesiske bogstaver, selv om de havde tre, fire og fem års skolegang.”

Konklusionen blev, at han ville etablere sin egen organisation med læring som det essentielle mål.

Nepalesiske unge som instruktører

Via indsamling af penge i sit private netværk samt hjælp fra en lokal NGO fik René adgang til kontorfaciliteter og mulighed for at ansætte sin projektkoordinator Sabina Maharjan.

De rekrutterede i foråret 2017 fem instruktører, der skulle tage sig af undervisningen. Det skete via Facebook og præsentationer på ungdomsinstitutioner og videregående uddannelser i byen Hetauda, der ligger i nærheden af projektskolerne. Kravet var mindst 10 års skolegang, at instruktørerne skulle brænde for sagen, og at de ville være ansvarlige over for projektet og eleverne. "At det er nepalesiske unge, der kender sproget og kulturen, er meget mere værd end al mulig påvirkning og hjælp udefra." I tre en halv måned i foråret og sommeren 2017 gennemførtes de første fem undervisningsforløb med børn fra 1. til 5. klasse fordelt på fem folkeskoler i Makwanpur. De fik ekstra undervisning i nepalesisk og matematik i to timer hver dag efter almindelig skoletid, i alt 72 timer. 75 børn startede, 60 børn gennemførte.

Hvis det lykkes at skaffe tilstrækkeligt med midler, starter der otte nye undervisningsforløb til november.

Vil fortsætte sin karriere som lærer

Instruktørerne fik inden undervisningsforløbet grundig træning og dermed god

jobberfaring med sig. René Jøhnke håber, at de på længere sigt bliver inspireret til at arbejde inden for uddannelsessektoren, eller at de vælger en karriere, der vil være til gavn for Nepals udvikling.

Archana var én af de fem instruktører. Netop for at være med til at give børnene en bedre fremtid, har hun nu valgt at blive lærer. Men denne profession er ikke i høj kurs i Nepal.

"Når du er ung, er der ingen, der råder dig til at blive lærer. Ingen støttede mig i min beslutning om at blive lærer, og senere, da jeg klarede mine studier godt, fortalte man mig, at jeg i stedet burde læse naturfag eller handelsfag."

Archana er glad for at have været med i Changing Stories. Hun ved, at hun har været med til at gøre en forskel. "Vi nåede fagligt svage elever ved at undervise på en anden måde, end de er vant til."

"Frafald er virkelig et problem"

Manju Lama, medarbejder ved Den Danske Ambassade i Kathmandu, deltog fra 2010

til 2013 som ansvarlig repræsentant fra den danske ambassade i undervisningssektorens skolereformprogram (SSRP). Hendes kendskab til Changing Stories stammer alene fra projektets hjemmeside og Facebook, men ud fra disse har hun kun ros tilovers for initiativet. Det store frafald i folkeskolen er virkelig et problem, siger hun.

"En af problemstillingerne, som Changing Stories har identificeret, er korrekt, nemlig kvaliteten af skolerne og lærerne samt elevernes situation. Højere kvalitet af undervisningen og forbedrede læringsmetoder vil hjælpe eleverne til at forblive i skolen." Det er få midler, mener hun, men indsatsen vil helt sikkert tilføre værdi.

"Jeg synes virkelig, det er opmuntrende, at Changing Storis forsøger at takle nogle af udfordringerne i uddannelsessektoren. Hvis man kan se en positiv udvikling for de elever, der er med i projektet, bør det udvikles til endnu flere elever og flere skoler."

Træning af instruktører
Foto: René Jøhnke

Test i februar 2017 af omkring 420 skoleelever - på billedet Biraj og hans mor.
Foto: René Jøhnke

Undervisningsmaterialer, her brikker med det nepalesiske alfabet, som instruktørerne kan gøre brug af i deres undervisning
Foto: Saumya Karki

Rohini arbejder med regnestykker i pausen mellem to lektioner på Bhrukuti Skole
Foto: René Jøhnke

NY KUMARI

Af Jørgen Rendsvig

Den hidtidige Kumari i Kathmandu, Matina Shakya, har nået puberteten og har derfor den 26. september i år måttet trække sig tilbage fra sin post som den levende gudinde.

Derefter gik processen i gang med at finde en ny Kumari. Der er en række krav, hun skal opfylde. For det første skal hun tilhøre Shakya-kasten. Dernæst er der 32 yderligere krav, hun skal kunne leve op til. Hun må ikke have sår eller ar på kroppen, hun skal være tålmodig, så hun kan sidde stille på sin trone, hun skal have et bryst som en løve og lår som en hjort og hun må ikke have blødt samt altså mange andre krav herudover.

Efter lang forberedelse i al diskretion fandt man frem til fire kandidater, og blandt disse er valget faldet på den treårige Tristan Shakya. Hun er derfor flyttet ind i Kumari Ghar paladset på Durbar Square i Kathmandu, som hun i de kommende år kun må forlade 13 gange om året.

'Kumari' betyder egentlig bare 'prinsesse' på sanskrit. Traditionen blandt newarierne i Kathmandudalen stammer fra slutningen af Malla-dynastiet i 1600-tallet. Kumari anses for at være den menneskelige inkarnation af gudinden Taleju.

Prakash Mathema / AFO

Kumariens hus efter jordskælv
Foto: Lars Gundersen

HVAD SKER DER I NEPALESISK POLITIK?

af Jørgen Rendsvig

2017 er et valgår i Nepal!

Den nye forfatning har lagt et pres på politikerne. Forfatningen kræver nemlig, at der skal være gennemført lokalvalg, provinsvalg og parlamentsvalg inden den 21. januar 2018, da det er femårsdagen for det nuværende parlament og dermed dagen, hvor mandaterne løber ud.

Lokalvalg

Her kom lokalvalget i første række, også fordi det foregående lokalvalg blev afholdt så langt tilbage som i 1997. Det var mildest talt på tide med et nyvalg. Dels var mandaterne udløbet efter fem års valgperiode, dels var mange af de dengang valgte døde, flyttet eller ude af stand til at varetage hvervet. Borgerkrig og politiske trakasserier har udskudt nyvalget indtil nu.

Manglen på en lokal autoritet blev i særlig grad mærkbar ved jordskælvet, hvor der i den grad var behov for en stærk lokal myndighed til at tage sig af situationen. Den manglede fuldstændigt, og det var dybt problematisk.

Stridigheder omkring Madhesh gjorde, at valget blev delt op i først to, siden tre faser: først provins 3, 4 og 6 den 14. maj, dernæst provins 1, 5 og 7 den 28. juni og endelig provins 2 den 18. september. Strategien med at udskyde valget i provins 2 lykkedes, idet valgene dels kunne gennemføres uden at blive boykottet og i god ro og orden, og dels opnåede man deltagelse af det mest højlydte protestparti i provins 2, der er madheshiernes kerneland. Valgdeltagelsen lå på mellem 73% og 77%, hvilket er flot og vidner om den store interesse, der har været for endelig at få fyldt dette demokratiske vakuum ud.

De 753 byråd består af en borgmester, en viceborgmester samt formand og fire medlemmer fra hver bydel ('ward'). I alt er 35.041 personer på denne måde blevet valgt til byrådene.

Valgets fase 1 og 2 gav flest borgmestere til CPN-UML, med Nepali Congress som en klar nr. 2. Maoisterne lå langt efter på en tredjeplads.

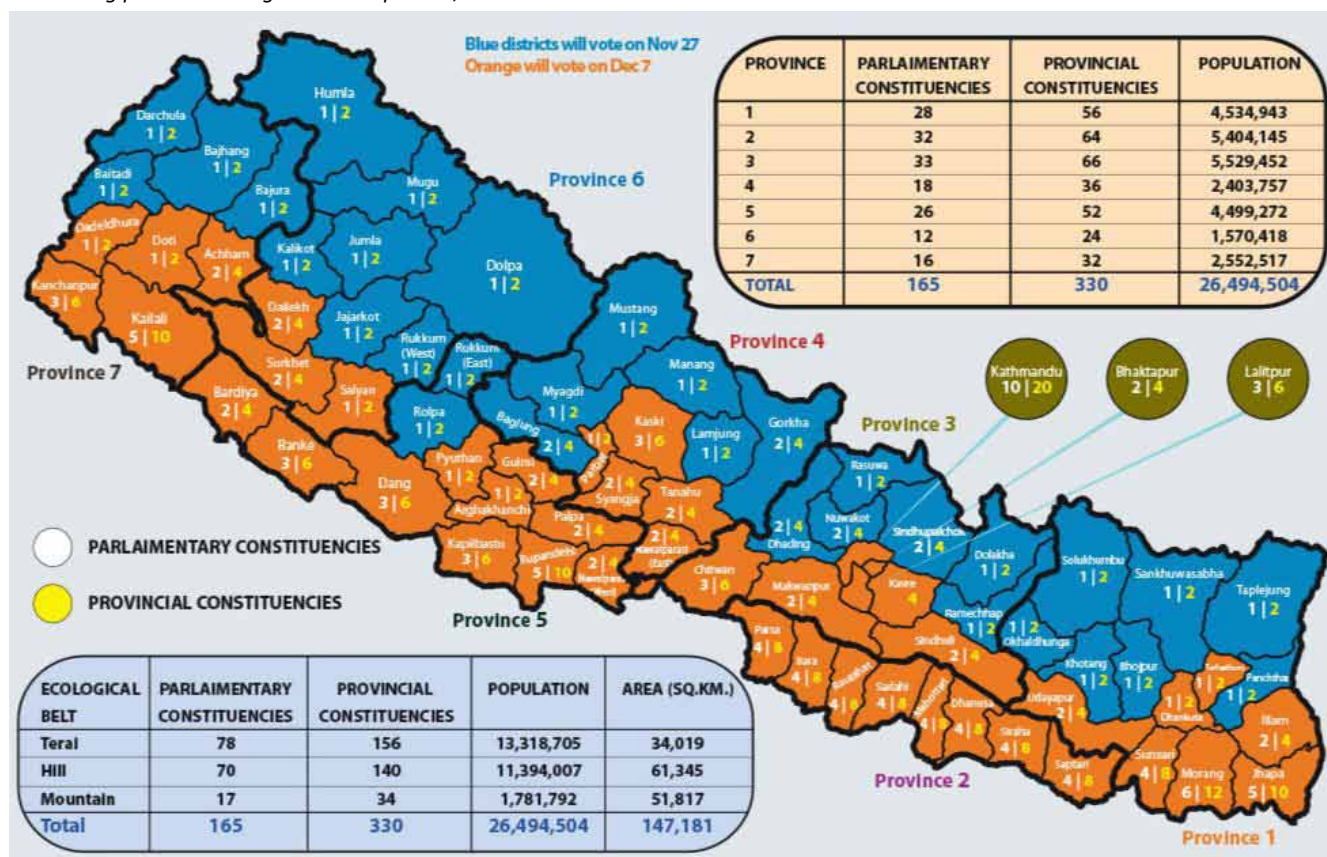
Valget i provins 2 gav et andet billede. Her fik CPN-UML et dårligt valg, men det var forventeligt, for CPN-UML er orienteret mod Kina og stærkt forbeholden over for Madhesh og Indien. Partiet står sig bedst i 'hilly' og 'mountain' områder. Nepali Congress fik kun 29% af borgmesterposterne her, mod 36% i de seks øvrige provinser. Hvem er så blevet større her end i de andre provinser? Det er 1) FSN, Federal Socialist Forum Nepal, der fik 19% af borgmesterposterne. Og 2) RPN, Rastriya Janata Party Nepal, der fik 18% af disse poster. Begge partier er resultat af fusioner mellem partier, der identificerer sig med madheshier og oprindelige folk.

Næste trin i udviklingen på det lokale plan bliver nok skuffelsen over, at de nyvalgte lokalpolitikere ikke kan leve op til alle de gyldne løfter, de gav under valgkampen. Det skrives der allerede om i medierne.

Provins- og parlamentsvalg

Det logiske ville være herefter at gå videre med provinsvalg, og – når disse var gen-

Provins- og parlamentsvalget 2017. República, 1.9.2017

nemført – at afholde parlamentsvalg. Men tidsplanen var stram, så tanken opstod at holde disse to valg på samme dag. Valgkommissionen accepterede dette uden begejstring. Valgkommissionen varetager alt omkring valgene, tidsfrister, valglisten, registrering af kandidater, tryk af valglisten osv. Valgkommissionen har en uafhængig stilling, lige så uafhængig som ombudsmanden herhjemme. Så regeringen er nødt til at spørge om tilladelse til disse ting. Men valgkommissionen accepterede altså.

Provinsforsamlingerne består af ét kammer. 60% vælges ved flertalsvalg i enkeltmandskredse – i Nepal bruger man den engelske betegnelse 'First-past-the-post' – og 40% ved proportionalvalg. Valgperioden er fem år. Valgretsalden er 25 år. Parlamentet består fra nu af af to kamre: Repræsentanternes hus og Nationalforsamlingen.

Repræsentanternes Hus ('underhuset') er det vigtigste og har 275 medlemmer. De vælges ved flertalsvalg i enkeltmandskredse (165 mandater valgt i 165 valgkredse) og proportionalvalg (110 mandater valgt med hele landet som én valgkreds). Ved proportionalvalg stemmes alene på partier. Partierne oplyser efter valget til valgkommissionen, hvem der skal have de pladser, partiet opnår ved valget. Herved får partierne også mulighed for at regulere, hvis der ikke er opnået den krævede andel af fx en tredjedel kvinder. Ligeledes kan partierne via tildelingen af mandater regulere, hvis der er valgforbund eller grupperinger inden for partierne, der skal tilgodeses i forhold til valgets resultat. Udpegningen af disse parlamentsmedlemmer kan derfor udløse større slagsmål inden for partierne efter valget. Valgperioden er fem år, men der kan udskrives nyvalg inden. Valgretsalden er 18 år.

Nationalforsamlingen ('overhuset' eller 'senatet') på i alt 59 medlemmer vælges af de 7 provinser, med 8 medlemmer fra hver provins. Yderligere tre medlemmer indstilles af regeringen og udpeges af præsidenten. Medlemmerne for en provins vælges af et valgmandskollegium, bestående af medlemmerne af provinsforsamlingen samt alle borgmestre og viceborgmestre i provinsen. Valgperioden er seks år, således at en tredjedel nyvælges hvert andet år.

De fleste vælgere skal altså slå to krydser ved provinsforsamlingsvalget og to krydser ved valget til Repræsentanternes Hus. Det bliver lidt kompliceret at holde styr på – vi må håbe, at det lykkes. Og vi må indstille os på, at optællingen efter valget kan tage sin tid.

Afholdelsen af valget sker ikke på én gang, men fordeles over to dage: Valget afholdes den 26. november i 32 distrikter mod nord

og den 7. december i 45 distrikter mod syd (se kortet).

Spærregrænse

Ved valgene til den grundlovgivende forsamling har der været en utrolig opsplitning mellem de politiske partier. Det nu opløste parlament havde i foråret 2017 12 partier med kun ét mandat, yderligere 5 partier havde 2-5 mandater, mens de sidste 7 – store – partier havde tilsammen 564 mandater.

Valgloven til provins- og parlamentsvalg kom til at indeholde en spærregrænse på 3% ved proportionalvalgene. Det har påvirket partierne voldsomt siden da. Dels er der indgået mange valgforbund, så stemmespild kan minimeres, og dels har en lang række partier valgt egentlig fusion.

Mest markant var meddelelsen i starten af oktober om, at Dahals Maoist Center, K.P. Ollis CPN-UML og Bhattrais Naya Shakta ville forene kræfterne ved et valgforbund til parlamentsvalget samt en egentlig fusion, når valget var gennemført. Enigheden holdt dog ikke længe, for da opstillingerne skulle fordeles, følte Naya Shakta ikke, at de blev tilgodeset i passende grad. De er derfor trådt ud igen og planlægger nu valg-samarbejde med Nepali Congress.

I alt 88 partier vil stille op, men iagttagere mener, at kun omkring syv vil kunne nå over de 3%. Det gælder Nepali Congress, CPN-UML, Maoist Center, FSFN, RJPN (de to sidste er Madhesh-baserede), Rastriya Prajatantra Party og Rastriya Prajatantra Party Democratic (to royalistiske, hinduistiske partier). Øvrige partier vil derfor kun kunne opnå repræsentation ved at vinde en kreds ved first-past-the-post.

I skrivende stund er parlamentet blevet opløst for at føre valgkamp. Partierne er fokuserede på, hvilke alliancer, de vil indgå i, og hvilke kandidater, der skal stilles op til first-past-the-post. Selve valgkampen - forstået som valglofter, markering af partiets politik mv. - har vi stadig til gode.

Mens valget har nærmet sig, har premierminister Deuba fra Nepali Congress gang på gang udvidet regeringen ved at tage nye partier ind og tildele dem nye ministerier. På denne måde er regeringen endt med at have ikke mindre end 64 medlemmer! Med et parlament med under det halve af de nuværende 601 pladser og med langt færre partier – grænsende til et topartisytem – kan der være skabt forudsætning for et mere effektivt fungerende styre. Der er i hvert fald behov for, at lovgivningen kommer op i omdrejninger. Det kan blive interessant at følge.

Hvad med justeringerne af forfatningen? Det har lige siden forfatningen blev vedta-

get været et varmt emne at få gennemført ændringer til forfatningen, som primært var ønsket i Madhesh, der følte sig dårligt behandlet på forskellige områder, bl.a. officielle sprog, opdelingen i lokale enheder (kommuner), andelen af mandater mv. Der forelå et forslag i parlamentet, men CPN-UML var indædte modstandere, og det lykkedes ikke at skabe de nødvendige to tredjedels flertal ved den afgørende afstemning. Så forslaget faldt. Det virker, som om Madhesh er faldet lidt ned igen, og i det mindste foreløbig har erkendt, at de ikke kommer igennem med deres krav.

Hvad med genopbygningen efter jordskælv?

Det har der ikke været megen interesse for. National Reconstruction Authority har meldt ud, at man ønsker genopbygningen fuldført i juli næste år, men dette mål er mildest talt langt fra at blive opfyldt. Regeringen har en plan om at supplere støttebeløbet på 300.000 Rs. med et rentefrit lån på ligeledes 300.000 Rs., men nationalbanken, Nepal Rastra Bank, har foreløbig afvist at godkende retningslinjer for tildelingen af sådanne lån. Den sag kan have lange udsigter. Og selv med lånebeløbet skal der ekstra til for at betale for opførelsen af et nyt hus. Penge, som man ikke har ude i de små landsbyer.

Angiveligt vil op mod 350.000 hjem være genopført eller under konstruktion her omkring årsskiftet 2017-18. Men over 600.000 huse er godkendt til støtte. Så der er langt igen, før alle er med. Hertil kommer der givetvis en tung ende, der af forskellige bureaukratiske grunde ikke har kunnet godkendes til støtte.

Det ser desværre ud til, at livet under midlertidige og elendige forhold kommer til at vare en rum tid endnu for uhyggeligt mange mennesker. Mange af disse huse bliver givetvis aldrig genopført.

Så når 2017 kan beskrives som et valgår, betyder det, at der næsten ikke er sket andet end diskussioner om og planlægning af valgene.

København, 22. oktober 2017

Kvinderne deltog på lige fod med mændene i det hårde arbejde med sandsækkene

SMÅ TRAGEDIERS STORE BETYDNING

FOR DEM, DER UDEN VARSEL BLIVER RAMT, SOM DET SKETE I MADI I AUGUST 2017, EFTER AT FLODEN, EFTER TRE DAGES REGNSKYL, SPISTE MARKERNE MED SINE USÆDVANLIGT STORE VANDMÆNGDER.

Tekst og foto: Niels Damsgaard Hansen

Klimaforandringer er ikke noget, vi bare kan nøjes med at snakke om. Vi kan også blive ramt af dem - helt konkret og fysisk, socialt og mentalt. Og derfor skal vi selvfølgelig også gøre noget for at forhindre dem.

Men når man som indbygger i for eksempel Kantipur - i Madi Kommunes Ward 8, Terai - efter 72 timers uafbrudt regn ser floden lige nord for landsbyen bare svulme og svulme, er der ingen mulighed for at forhindre noget som helst. Man er bare tilskuer til virkelighedens enorme teater, hvor smålige hensyn ikke tages.

På sådan nogle dage er det også svært at berømme naturens skønhed, når den er så grusom mod de berørte familier.

Hvem de nøjagtig er, fandt jeg aldrig ud af. Men det er jo også uden betydning i forhold til den - i ordets egentlige forstand - tragedie, de blev udsat for.

Et dige blev bygget

Hvad gør man, når der sker sådan noget? Når man umuligt kan forhindre, at der også i fremtiden kommer enorme regnskyl, der bare bliver ved og ved?

Bare lige at flytte et andet sted hen med nye marker i Nepal, der mestendels præges af enorme, ugæstfrie bjerge og desuden huser en enorm befolkning på omkring 28 millioner, lader sig ikke gøre. Derfor handler det om at beskytte det, der er tilbage, der hvor man er. Altså prøve at forhindre floden i at røve mere god landbrugsjord.

For landbrugsjorden er på mange måder eksistensgrundlaget for familierne ude i landdistrikterne - jorden giver mad på bordene, giver lidt at sælge af fra eventuel overskydende produktion og har en solid fremtidsværdi.

Eneste måde at gøre det på er at forsøge at lave et dige, der matcher flodens styrke, når den er mest vandrig.

Vil gerne have hjælp

Regnen, der forårsagede katastrofen, startede 10. august 2017 og sluttede igen 12. august 2017.

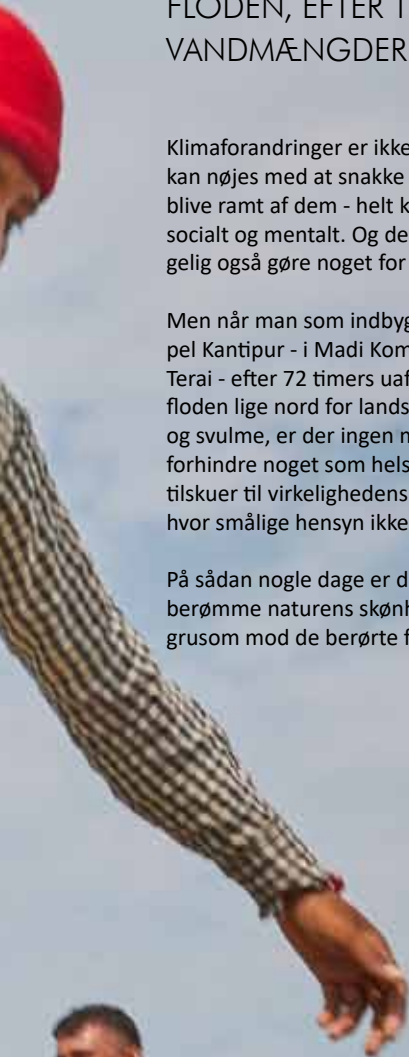
Bedste skøn er, at omkring 175 hektar i området, hvor 'Jysk landsbyudvikling i Nepal' arbejder, blev skyllet væk. Allerede 5. september gik arbejdet med at bygge diger langs floden ved Kantipur og de øvrige landsbyer i gang. Og det varede nogle dage, før digerne var på plads.

Alle husstande i landsbyerne Kantipur, Ayodhyapuri, Indrabasti og andre små landsbyer nær floden var forpligtigede til at stille med mindst en person for at være med til at bygge digerne langs floden.

Kommunen stillede med nogle rendegravere og en mindre gravemaskine, hvilket var en nødvendig hjælp, da diget skulle bygges i en fart.

"Vi håber på, at der er nogle med penge, som vil hjælpe os. Det har vi hårdt brug for," sagde den lokale, folkevalgte repræsentant i byrådet, Krishna Adhikari.

Så vidt vides er der dog ingen, som har startet nogen indsamling lige netop til dette formål. For måske er det for småt i den store sammenhæng, selvom det for de berørte familier er en stor tragedie?

Intet under at denne kvinde ser bekymret ud og laver denne gestus

Marker rejste med floden
Frodige, grønne marker
generationers livsgrundlag
ris, majs, grøntsager
føde for folk og fæ
i pengefattig økonomi
rejst væk med floden
efter regn - massiv regn
som svulmede floden
til en tyv
tre millioner kvadratmeter
fin hvid sandstrand tilbage
ørken for planter
flere familier skal finde
nyt livsgrundlag
fra det øjeblik
marker rejste med floden.

(Niels Damsgaard Hansen, 6. september 2017)

De ældre mænd er også med i bygningen af diget

Heldigvis var der også hjælp fra en moderne rendegraver, der kunne flytte sandsæk-
kene ned til flodens løb, hvor diget blev bygget

Niels Damsgaard Hansen er freelance journalist/fotograf og desuden koordinator for indsatsområdet Erhvervsudvikling i 'Jysk landsbyudvikling i Nepal'.

På foreningens hjemmeside linkes til Niels Damsgaard Hansens video fra 6. september 2017 med optagelser fra det oversvømmede område og landsbyboernes arbejde med at bygge diger: <http://kantipur.dk/madi-haardt-ramt-af-oversvoemmelse>

FLYTNING

Den 6. juni blev Sher Bahadur Deuba taget i ed som ny premierminister. Først to uger senere, 19. juni, flyttede Deuba sin residens fra privatboligen til premierministerens officielle residens i Baluwatar. Forsinkelsen skyldtes dels, at man benyttede premierministerskiftet til at foretage nogle istandsættelsesarbejder, så kontoret levede op til Vastu-forskrifterne og dels, at Deuba afventede en, ifølge hans astrologer, 'auspicious' gunstig dag.

República, 20.6.2017

KORRUPTION?

Nepal Oil Corporation, der har monopol på at importere og videresælge benzin, olie, gas mv. har været i søgelyset. Selskabets direktør Gopal Khadka blev fyret af regeringen den 18. september, mistænkt for økonomiske uregelmæssigheder. Sagen blev indbragt for højesteret, der annullerede afskedigelsen. Avisen República kvitterede med ovenstående tegning. Gopal Khadka er dog overført til andet arbejde, imens anklagerne mod ham undersøges nærmere.

República, 9.10.2017

MANGEL PÅ VÆRELSE VED ABC

Trekket til Annapurna Base Camp trækker nu så mange turister til, at der er behov for at udvide overnatningskapaciteten. Efter Gandruk er der tre tehuse i Sinuwa, fem i Bamboo, tre i Dobhan, to i Himalaya, fire i Deurali, fem i Machapuchare Base Camp og fire i selve Annapurna Base Camp. Alle disse har seks værelser hver til turister samt et rum til guider og portere. Der arbejdes på, at hvert tehus får lov til at udvide med yderligere seks rum.

República, 11.10.2017

MELAMCHI-VAND

Det har været stillet i udsigt, at Melamchi-vandprojektet skulle løse vandproblemet for Kathmandudalen. Nu viser det sig, at der kun er lagt vandledninger ned i den del af byen, der ligger inden for Ring Road. Alt uden for Ring Road må vente til senere. Selv om der inden for det aktuelle lån fra Asian Development Bank ikke er budget til flere vandledninger, håber man selvfølgelig, at vandet kan udvides til alle.

Desuden blev der i sidste nummer af Nepal Vision udtrykt håb om Melamchi-vand til Dashain eller i det mindste i 2017. Det kom ikke til at gå sådan. Nu håbes der på midten af marts. Gid det kommer til at gå sådan.

República, 6.9 og 13.10.2017

SURYA NEPAL JAZZMANDU 2017

Kathmandu Jazz Festival fandt under ovenstående titel sted i dagene 12.-18. oktober. Den årlige festival rummede denne gang 13 orkestre fra Nepal og udlandet. Det var 15. gang jazzfestivalen blev afholdt.

KONTANTER TIL DASHAIN

Hvilke gaver giver man til Dashain? Kontanter! Men det er ikke i orden at give gamle, krøllede og fedtede sedler væk. Derfor har Nepals nationalbank, i anledning af den forestående festival, trykt et oplag af nye sedler. Fra 11. september kan man veksle op til 20.000 Rs. fra gamle til nye sedler. Selv om grænsen er lidt lavere end sidste år, skulle gaveproblemet være løst for de fleste.

DEN ÅRLIGE DAL BHAT-AFTEN I AARHUS

Af Lone Petersen. Foto: Børge Helmer og Lone Petersen

Den sidste dag i september samledes Dansk-Nepalesisk Selskabs medlemmer i Aarhus endnu en gang til spisning og hyggeligt samvær. Et populært arrangement, der begynder at ligne en tradition.

Vi mødtes nogle stykker et par timer før, gæsterne skulle komme. Tom, Puk, Preben og Lone lavede Dal Bhat, mens Bent og Tina dækkede bord. Ivan skaffede en projektor, der virkede ... og sørme, om ikke vi nåede det hele ☺.

En hyggelig stemning bredte sig hurtigt, maden smagte godt, og over kaffen fortalte Majken Daugaard og Matine Hansen om Red Barnet Ungdoms arbejde i Nepal, hvor gruppen i samarbejde

med en nepalesisk ungdomsorganisation har etableret mere end 30 børneklubber og en ungdomslederuddannelse (se artikel om projektet i Nepal Vision 2017/1).

Traditionen tro spillede Bent og Tina et par numre for trompet og harmonika, og selskabets mænd sang et par sange for pigerne. I år sang pigerne så også for mændene. Og til sidst gav vi alle en hånd med at få klaret opvasken og oprydningen.

Det var Fristedet Skæring, der denne gang dannede rammen om selskabets årlige Dal Bhat-aften i Aarhus. Et fantastisk skønt sted, lige ned til stranden og med fine faciliteter til mange forskellige, samlende formål.

NEPALEXPO

Af Jørgen Rendsvig
Foto: Knud West Hansen

Alle sejl var sat til, da salgsmessen NepalExpo blev afviklet i juni 2017 i DGI-byen i København. Leverandører fra Nepal var kommet til med deres vareudbud af nepalesiske tekstiler og kunsthåndværk. Master Fatman åbnede arrangementet fra den åbne scene på pladsen foran udstillingsområdet. Her var der mulighed for at forfriske sig fra de forskellige street food-vogne, der stod parkeret rundt om langbordene.

Indenfor kunne man beundre pashmina-sjaler, syngeskåle, smykker, tæpper, te og kaffe, buddhafigurer, kunsthåndværk og meget andet. Ikke alene beundre, men også købe, når fristelsen blev for stor.

Ud på eftermiddagen kom der musik på scenen, da det nepalesiske poporkester 'Cream of Rhythm' spillede op, og unge nepalesere hyggede sig sammen til musikken.

Blandt de forskellige stande fandt man også Dansk-Nepalesisk Selskab, hvor både en slikskål og en konkurrence var blandt trækplasterne.

Desværre stod publikumsinteressen slet ikke mål med de store ambitioner og det kæmpemæssige forarbejde, der var lagt i arrangementet.

**Everest, Annapurna,
Manaslu, Makalu,
Kanchenjunga, Mustang,
Dolpo, Lumbasumba, Dhaula-
giri, Langtang, Ganesh, Rara, Nar&Phu,
Dhortapan, Great Himalayan Trail, Solu, Arun, Mugu, Simikot,**

Helambu, Bardia, Chitwan

JUBILÆUMSVANDRETUR I DET MIDTJYSKE

Af Ivan Klaris
Foto: Børge Helmer

Denne vandretur - nr. 20 i rækken - var henlagt til det smukke Søhøjlandet i Gjern Bakker, i Silkeborg Kommune og fandt sted søndag 3. september.

16 glade og forventningsfulde vandrere var mødt op på startstedet ved Lille Amerika for få en god oplevelse sammen i det varierede terræn og i den begyndende efterårsfarvede natur.

Vejret var perfekt vandrevær med let sol, og undervejs, hvor vi gjorde stop, blev gruppen orienteret om de forskellige steders historie. Det gjorde vi bl.a. ved nogle af de syv navngivne bænke, skænket til Gjern Kommune af Wilhelm Gernhammer, som var

født på hedejendommen "Lille Amerika", som ligger i området. Bænkene er alle opsat på steder med pragtfuld udsigt.

Et andet spændende stoppested var den enestående "Kildedal" - en hesteskoformet dal med flere kildevæld og sjældne planter.

Et af turens absolutte højdepunkter var bestigningen af Store Troldhøj (75 m.o.h.), hvor vi blev belønnet med en fantastisk smuk udsigt.

Efter en dejlig frokostpause og i alt ca. 4 spændende timer var vi tilbage ved bilerne og udgangspunktet.

Tak til alle for en vellykket og interessant dag.

GODT Udstyr - BEDRE Oplevelser!

... OGSÅ TIL NEPALS BJERGE

KØBENHAVN
Frederiksborggade 50-52

LYNGBY
Lyngby Hovedgade 49B

ROSKILDE
Karen Olsdatters Stræde 4

ODENSE
St. Gråbrødrestræde 6

KOLDING
Jernbanegade 1E

AARHUS
Østergade 30

AALBORG
Bispensgade 34

KUNDESERVICE
33 14 51 50

THE NORTH FACE STORE Field's FJÄLLRÄVEN BRAND STORE København Se åbningstider og webshop på friluftsland.dk

BESØG OGSÅ VORES WEBSHOP MED MANGE FLERE VARER PÅ WWW.FRILUFTSLAND.DK

Friluftsland

GODT Udstyr - BEDRE Oplevelser

ARRANGEMENTSKALENDER

AARHUS

Møderne afholdes i DOKK1,
Hack Kampmanns Plads 2, 8000 Aarhus C

Torsdag den 15. februar 2018, kl. 19.00
Tiji-festivalen i Mustang
Hans Hjordt Hansen, rejseleder og datalog

Torsdag den 1. marts 2018, kl. 19.00
Bag om 'Herrens Veje' i Nepal
Ole Andreassen, rejseleder og sygeplejerske

Onsdag den 25. april 2018, kl. 19.00
Traditionel tantra, yoga og Kathmandudalens mysterier
Bjarne Wernicke-Olesen, Fellow, Oxford Centre for Hindu Studies

Søndag den 6. maj 2018, kl. 10.00
En søndag i Marselisborgskovene – årets forårsvandretur i det jyske
Mødested: P-pladsen ved Moesgård Strand,
Strandskovvej 2, 8270 Højbjerg

KØBENHAVN

Møderne foregår i Medborgerhuset,
Danasvej 30B, 1910 Frederiksberg C

Mandag den 19. februar 2018, kl. 19.30
Bagmati - Fremtiden for Kathmandu-dalens hellige flod
Oskar Frelin og Jens Hansen Holm, landskabsarkitekter

Torsdag den 15. marts 2018, kl. 19.30
Bag om 'Herrens Veje' i Nepal
Ole Andreassen, rejseleder og sygeplejerske

Torsdag den 12. april 2018, kl. 18.00
Fællesspisning
Foredrag ved Yuba Nath Lamsal, Nepals ambassadør i Danmark
Generalforsamling

